NAUJIENOS

Gr. LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXIV — Price 20 ¢ — Monday, October 16, 1978 — Chicago, Ill. — Pirmadienis — 236

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

SKLANDŽIOS IZRAELIO - EGIPTO DERYBOS

ALTo PAREIŠKIMAS KAIRIO REIKALU

Su didelių apgailestavimu norime atkreipti visuomenės dėmesį, kad didžiosiose komunikacijos priemonėse: televizijoje su "Holocaust" filmu ir Chicagos "Sun-Times" dienrašty smerkiant L. Kairį, net nelaukiant teismo sprendimo, yra metami ntpagrįsti kaltinimai ir visai mūsų tautai

Apsvarsčiusi šį reikalą savo posedyje, Amerikos Lietuvių Taryba griežtai smerkia bet kokios diktatūrinės sistemos jungimą su lietuvių tauta. Lietuvių Tauta yra laisvos demokratinės dvasios, nusistačiusi prieš nacių, komunistų, fašistų ir kitų diktatūras paneigiančias pagrindines žmonių laisves ir primetančias dvasinę ir fizinę vergią.

Lietuvių Tauta antrojo pasaulinio karo išdavoje išgyveno nacių ir komunistų nelegalias, brutalias okupacijas. Komunistinė okupacija tebesitęsia ir šiandien, naikindama lietuvių tautinius, kultūrinius, religinius papročius ir toliau tebevykdo fizinį lietuvių genocidą.

Tų okupacijų pasėkoje dauge lis jaunų lietuvių, net nepilnamečių, buvo jėga, prievarta, įtraukti į okupanto tarnybą ir turėjo vykdyti jų įsakymus.

Griežtai atmetame kaltinimus paremtus tik iš Sovietų Sąjungos įstaigų gautais daviniais. Sovietų Sąjunga ir šiandien yra didžiausia ir brutaliausia visų teisių bei susitarimų laužytoja ir jų skelbiami kaltinimai yra paremti melu ir falsifikacijomis. Komunistinės diktatūros, taip pat kaip ir nacių diktatūros tiks las yra sunaikinti visus jiems nepritarančius ir tam atsiekti jie naudoja visokiausias priemones. Jie deda visas pastangas su kompromituoti lietuvių ir kitų tautybių išeiviją, nes išeivija, geriausiai pažįsta jų žiaurius metodus naudojamus atsiekti pasaulio dominavimo ir apie tai nuolatiniai skelbia Amerikai ir visam laisvam pasauliui, įspėdami apie komunistinius tikslus.

Kuomet visas pasaulis ieško taikos ir ramybės komunistinė sistema ir šiandien 34 metai po antrojo pasaulinio karo pabaigos tebetęsia karą su visa laisvo jo pasaulio demokratija norėdama ją sunaikinti. To pasėkoje ir vis pasitaiko kaltinimų įvairių tautų asmenims ateinančių iš tų pačių Sovietų Sąjungos šaltinių iš kurių Amerikos žurnalistai bando padaryti klaidingai pristatomas sensacijas.

Kodėl tie patys žurnalistai neparašo apie šiandien vykdomus žudymus komunistinių diktatūrų Kambodijoj, VietName, Laose, apie tebevykdomą jau 38 metai pilną tautinį genocidą Lietuvoje, Latvijoje ir Ukrainoje ir t. t., apie nelegalią Pabaltijos Valstybių okupaciją, apie per vieną naktį 100000 lietuvių išvežtų į Sibirą tragediją, apie 17.000 lenku karininkų nužudymą Katynoje ir t. t ir t. t.

Bet jie lengvai daro sensacingus pareiškimus, nesilaikydami net demokratiškų principų, apie tai ką komunistinė spauda jiems pristato.

"Sun-Times" straipsnis yra didelis morainis užgavimas netik paliesto asmens, jo šeimos, bet ir visų Amerikos lietuvių.

Mes protestuojame prieš tokią taktiką ir organizuojame teisinę ir moralinę pagalbą, kad būtų išryškintos teismo nepatvirtintų kaltinimų klaidos ir kad būtų pabrėžtas lietuvių tautos atsiribojimas nuo įsijungimų į bet kokių diktatūrų tarnybą.

Amerikos Lietuvių Taryba

Dolerio vertė Europoj smunka

DIUSELDORF, Vokietija. — Daugelis manė, kad Amerikos doleris pajėgs pasipriešinti smukimui bet taip nerodo finansinės biržos. Visi yra įsitikinę, kad doleris pajėgs stabilizuoti savo vertę, bet praktiškame gyvenime taip nėra. Prieš porą savaičių už dolerį Vokietijoje galėjai gauti du doleriu dvi markes o vakar už vieną dolerį temokėjo tik $1.80 vokiškų markių. Vokiečių bankai nepaskelbia jokios priežasties kodėl tas doleris taip jau žemai smuko.

Sirija apšaudė vokiečių ambasadą

BEIRUTAS, Libanas. — Praeitą savaitę Sirijos artilerija apšaudė Amerikos ambasadą Beirute, išdaužydama langus ir iškeldama į padanges ambasados darželyje esančias gėlių ežes. Vakar ta pati Sirijos artilerija paleido kelis šūvius į vokiečių ambasados rūmus. Ankstų rytą į vokiečių ambasadą buvo paleisti trys artilerijos šūviai. Praeitą naktį gerai ginkluotas Libano kariuomenės dalinys bandė pataisyti savo pozicijas prie vieno tilto, bet vėliau Sirijos kariai juos atmušė.

PREZ. CARTERIO ENERGIJOS PLANAS IŠLAIKĖ KVOTIMUS

WASHINGTON, D.C.— Prezidento Carterio energijos programa, nors ir gerokai apipešiota, penktadienį išlaikė sunkius Atstovų Rūmų kvotimus ir esama vilties, kad bus priimtas viso Kongreso prieš išsiskirstant. Atstovų Rūmai vos vieno atstovo dauguma — 201 prieš 206 sutiko kompromisinį energijos bilių apsvarstyti dar prieš Kongresui išsiskirstant.

— Cesil Partee pareiškė, kad jis nekandidatuos kongreso pareigoms, bet jis sieks Chicagos iždininko pareigų.

Pamiškėje stovintieji paties ūkininko sukirsti tvartai

111 KARDINOLŲ SUSIRINKO POPIEŽIAUS RINKTI

Federalinis teisėjas Lacey pripažino kaltais du sovietų šnipus, vogusius karo žinias

VATIKANAS, Italija — Praeitą šeštadienį į Sistinos koplyčią susirinko 111 kardinolų, atvukusių į Romą popiežiaus rinkti. Iš viso yra 128 kardinolai, bet vienas — Lenkijos kardinolas Boleslaw Filipiak — mirė, kiti yra peršokę 80 metų, jie neturi teisės balsuoti.

Popiežius turi gauti du trečdalius kardinolų balsų, plus vieną. Šiuo atveju kandidatas popiežiaus pareigoms turi gauti 75 kardinolų balsus. Jeigu nei vienas kandidatas negauna tokio balsų skaičiaus, tai tada rinkimai pakartojami.

Sovietų šnipai pripažinti kaltais

NEWARK, N. J. Du sovietų šnipai, tarnaujantieji Jungtinėms Tautoms, federalinio teisėjo Frederick B. Lacey pripažinti kaltais. Bausmės dydžio teisėjas Lacey dar nepaskyrė. Teisėjas išklausė 39 metų amžiau Valdik A. Engerio ir 43 metų amžiaus Rudolf Černiajevo bylas ir pripažino juos nusikaltus Amerikos šnipinėjimo įstatymams. Nuteistieji yra sovietų ambasadoriaus Dobrynino žinioje. Jie galės būti jo žnioje iki pirmadienio. Pirmadienį teisėjas nutars, ar leis jiems dar būti ambasadoriaus žinioje iki šių metų spalio 30 dienos, kai teisėjas paskelbs nutarimą.

Gali kalėti iki gyvos galvos

Enger ir Černiajev gali būti nuteisti kalėti iki mirties. Jiedu stengėsi pavogti svarbius karo informacijos dokumentus. FBI abu sučiupo New Jersey uoste, kai jiedu sumokėjo stambią sumą pinigų vienam Amerikos iš davikui, o patys gavo iš jo pavogtus dokumentus. Sučiuptieji rusai negalėjo pabėgti, nes FBI agentai iš anksto pasirūpino apsaugos priemonėmis. Sovietų dipomatas, sekęs teismo eigą, suimtųjų prisipažinimus ir advokatu ginčus, pareiškė, kad ši byla nepadėsianti gerinti sovietų ir Amerikos blogėjančių santykių.

Širdies fotografija perspėja nuo smūgio

TOKIO. — Žymus Amerikos kardiologas (širdies ligų specialistas) Dr. Eliot Corday iš Cedars-Sinai Medical Center, Los Angeles pranešė apie naują elektroninį išradimą fotografuoti žmonių širdis garso bangomis. Tai bus medicinai svarbus įrankis kovai su širdies ligomis.

Pavadinta. dvieju dimensijų echo kardiografu" ta mašina panaudoja garso bangas širdžiai nufotografuoti tuo pačiu būdu kaip sonarines (garso) mašinos yra naudojamos jūrų dugnui žvalgyti. Savo pranešime Aštuntame Pasauliniame Kardiologų Kongres Dr. Corday pasakė kad tas išradimas buvo ištobulintas per 18 mėnesių ir išbandytas su gyvuliais ir jau du mėnesiai kaip naudojamas širdžių pacientų terapijai.

Išradimas ypač tuo svarbus, kad širdies foto nuotrauka atsimuša ekrane ir gali būti kopiuojama filmo juostelėje, kurioje kardiologas gali tirti širdies negalavimus neskubėdamas.

Idi Amin skundžiasi Tanzanija

NAIROBI, Kenija. — Ugandos prezidentas Idi Amin antradienį paskelbė, kad Tanzanijos kariuomenės daliniai buvo įsiveržę į Ugandos teritoriją. Šnekus prezidentas protestuoja prieš įsiveržimą į Ugandą ir rengiasi imtis priemonių prieš savo kaimynus, jeigu jie nežino, kur pasibaigia jų žemė ir prasideda kaimyno. Tuo tarpu Tanzanijos vyriausybė paskelbė, kad Idi Aminas niekus kalba. Niedad Tanzanijos karo jėgos neįsiveržė į Ugandą ir nesirengia ten žygiuoti. — Kai Aminas patenka į bėdą, tai jis visuomet stengiasi ją nuversti kitiems — pareiškė Tanzanios užsienio ministeris.

Paštininkai susitarė

WASHINGTON. — Dvi stambiausios Amerikos paštininkų unijos užgyrė ir priėmė naują kontraktą proporcija kaip šeši už ir vienas prieš, tuo būdu buvo baigtas šešis mėnesius nusitęsęs ginčas, greseęs net visuotinu streiku.

Iš 280,000 Amerikos Pašto Darbininkų Unijos narių už kontraktą balsavo 127,588, prieš balsavo 21,206 nariai; iš 180.000 Nacionalės Laiškanešių Sąjungos narių 97,294 balsavo už kontraktą ir tik 15.874 prieš.

Suptarčiai, paslekti arbitravęs tarppininkas, James Healy kont traktą pravedė taip kad 500,000 pašto darbininkų nebeturės reikalo rūpintis infliacija, nes jiems pragyvenimo pabrangimo priedas automatiškai kils lygiagrečiai su pragyvenimo brangėjimu.

— Dr. Antanas J. Gusenas, iškentęs sunkią vidurių operaciją, jau pradeda taisytis. Jis jau gali kalbėtis su atvykusiais giminėmis ir pažįstamais.

— Artistė Elizabeth Taylor, be valgydama viščiuką, kaulu paspringo. Ją reikėjo paskubomis vežti į ligoninę.

Diktatorius Idi Amin skundžiasi, kad Tanzanijos kariai keliais atvejais įsiveržė į Ugandos pasienio kaimus ir išsivedė vietos gyventojų galvijus.. Pats diktatorius ir pasienio sargai rengiasi ištirti reikalą ir aiškiau nužymėti sienas, kad kiekvienas jas matytų.

PAGRINDAN PAIMTAS AMERIKIEČIŲ PARUOŠTAS PROJEKTAS

Sekretorius Vance mano, kad derybos gali būti baigtos dar prieš lapkričio 19 dieną

WASHINGTON, D. C. — Sekretorius Cyrus R. Vance pareiškė, kad Izraelio ir Egipto taikos derybos tuo tarpu eina gana sklandžiai. Jis pasakė, kad pasitarimų pagrindan yra padėtas Valstybės Departamento paruoštas taikos derybų projektas. Amerikiečiai atidžiai sekė David vasarvietėje svarstytus klausimus ir pagal tą dienotvarkę ir nutarimus, paruošė šių derybų projektą.

Sekretorius Vance džiaugiasi, kad pasitarimai eina gana sėkmingai. Pradžioje jis pareiškė, kad derybos gali būti baigtos lapkričio 19 dieną. Čia pat pridėjo, kad jos gali būti baigtos dar ir prieš minėtą dieną. Šiuo atveju ta diena svarbi tuo, kad praeitų metų lapkričio 19 dieną Izraelyje nusileido Egipto lėktuvas, atvežęs prezidentą Sadatą, visos eilės diplomatų ir patarėjų lydimą. Izraelio pareigūnai šiltai sutiko Egipto prezidentą, drįsusį atvykti į kraštą, su kuriuo ėjo karas. Buvo pasirašytos paliaubos, bet prie taikos tarp Izraelio ir Egipto niekas ne artėjo. Prez. Sadato žygis buvo drąsus, nes priešas galėjo suimti priešo valstybės galvą ir visą eilę įtakingų patarėjų.

Prezidentas Sadatas pasikeitęs pagrindinėmis mintimis apie taikos galimybes buvo nuvestas į Izraelio seimą ir paprašytas, kad visiems Izraelio seimo atstovams išdėstytų savo mintis apie taikos galimybes. Visi džiaugėsi prezidento Sadato žingsniu, bet izraelitams nepatiko jo reikalavimai. Jis parlamentui pabrėžė, kad Izraelio karo jėgos privalo trauktis iš visų karo metu užimtų arabų žemių. Izraelio vyriausybė buvo pasiruošusi derėtis, bet ji buvo taip pasiryžusi pasilikti didoką dalį pagrobtų žemių sau. Prezidentas Sadatas, kalbėdamas parlamentui, išbleškė tas mintis ne tik apie žemes, liečiančias Egiptą, bet ir apie Jordanijai ir Sirijai priklausančias teritorijas. Sirija ir palestiniečiai koliojo prezidentą Sadatą, bet Izraelyje jis gynė visų arabų teises.

Prezidentas Sadatas labai piktinosi premjero Begino elgesiu, Nors Beginas ir džiaugėsi Sadato atvykimu, bet jis visai nepripažina Sadato išdėstytų principų. Tuo tarpu dabar Izraelio delegacija pasiuzdėjo atšaukti visas savo karo jėgas ir kolonistus iš Sinajaus pusiasalio, bet nenori jų atšaukti iš kairiojo Jordano krašto. David vasarvietėje prezidentas Sadatas išsiderėjo teises pačias teises Jordanijai ir Sirijai, bet jis jų nelauks ir daugiau už jų teises nekovos. Pridėjo, kad jie patys gali derėtis.

Atrodo, kad šį kartą izraelitai nori galimai greičiau baigti Washingtone pradėtas derybas, pasiryšti taikos sutartį ir važiuoti namo. Izraelis labai susirūpinęs Libano padėtimi. Ypatingai yra susirūpinęs gen. Dajanas ir karo misisteris Weizmanas. Jie bijo, kad Sirijos karo jėgos ir palestiniečiai visai neišnaikintų Libano krikščionių.

— Pietų Afrikoje gydytojai mokslininkai surado bakterijas, kurių neveikia jokie nuodai.

Singapūre sprogo graikų tankas

SINGAPŪRAS. Britų kolonija. — Singapūro uostan buvo atvilktas graikų tankeris aliejui vilkti. Prie jo dirbo keli darbininkai, bet pietų metu į laivą prisirinkdavo didokas būrys darbininkų užkandžiauti ir pasikalbėti. Staigiai tame laive įvyko didelis sprogimas, kurio metu buvo užmušti 57 darbininkai.

Iš Brinks mašinos pavogė $380,000.

GARY, Ind. — Vagilių grupė pavogė iš Brinks vežamos mašinos 380.000 dolerių. Vagiliai buvo gerai informuoti apie pervežamus pinigus, nes jie ėjo tiesiai prie tikslo. Vagys, užsidėję kojinių maskes, įsivertė maišą su pinigais į savo mašiną ir nurūko. Tuojau atsirado policija ir agentai. Jucs nustebino sunkvežimio šoferis. Nespėjo jie paklausti kelis klausimus, šoferis išprakaitavo ir atsisėdo ant žemės. Jis pasakė, kad galėjęs būti užmuštas. Apalpęs, šofferis Zemko pareiškė, kad jis pats pasaukęs policiją. Jis turėjo revolverį, bet netūrėjęs jėgų gintis.

— Policija įtaria automobilio vairuotoją Ziembą, pažinusį už puolikus, nunešusius 350,000 dolerių.

— Senatas patvirtino planą praplesti Indianos kopas. Dabar nutarimą siųs į atstovų rūmus.

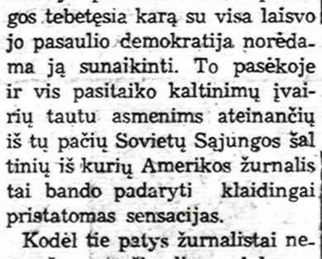

KALENDORELIS

Spalio 16: Jadvyga, Galas, Dova, Dausa, Daudilė, Gudigirdas, Širdvaldis.

Saulė teka 701, leidžias 6:11.

Vėsus, gali lyti.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ. Raštus siųsti: 1616 So. 49 Ct., Cicero, Ill. Redakcinė komisija: ST. JUŠKĖNAS, A. PLEŠKYS, A. REPŠIENĖ, J. VAIČIŪNAS

TARPUSAVIO RIETENOS AR VIENINGAS FRONTAS PRIEŠ LIETUVOS OKUPANTĄ?

Akivaizdos faktai liudija, jog komunistinės Rusijos diktatoriai turi patyrusius psichologus, kurie puikiai pažįsta emigranto psichologiją, moka kaip prie jo prisilinti, kaip jį nuginkluoti: nutildyti jo balsą, prieštaraujantį komunizmo įsigalėjimui pasaulyje. Šią tiesą liudija ir Rusijos emigrantų gyvenimas, jų likimas Paryžiuje. Šiandieną jų veik jau ir nesigirdi, o buvo metas, kada jie garsiai skelbė apie demonišką komunistų diktatūrą Rusijoje ir komunizmo grėsmę laisvujam pasauliui.

Mūsų išeivijos gyvenimo ženklai rodo, kad Rusijos emigrantų likimas lengvai ir greitai gali ištikti mūsų išeiviją. Tarpusavio pikti ginčai, nuožmi, nuolatinė polemika spaudoje, vienų prieš kitus užvesti organizaciniai teismai, pagaliau jau ir skaldymasis vykstąs veik visa išeivijos apimtimi. Tai aiškūs, ryškus mūsų spartaus naikinimo ženklai. Jau artėja metas, kai lietuvis lietuvio matyti nenorės. Na, ir jei nebus skubiai susiorientuota laike, aplinkoje ir imtasi gelbėjimosi priemonių, išeivijos likimas aiškus.

PIKTO ERZELIO IR SKALDYMOSI PRIEŽASČIŲ YRA GANA DAUG

Viena ir pati didžioji priežastis, tai kad mažosios politinės partijos aktyvas ir akiratininkai yra įsikalę sau į galvą politinį mitą, kad vakarai yra nukrikščionėję ir numoralėję, visai supuvę. Pavergtoms tautoms jie nieko nepadėjo ir nepadės. Į tautų "laisvinimosi" kovos lauką jie gali atsiųsti tik ambulansą . . . Tad esą ir reikia žvelgti į rytus, į komunistinę Rusiją. Juo labiau, kad Rusija turtinga žemės turtais, turi apsčiai industrinių žaliavų Lietuvai gyvybiškai reikalingų. Aišku, kad šitoks galvojimas neturi rimto, realaus pagrindo, yra tik politinis svaiščiojimas ir demagoginis vakarų "demokratijos" niekinimas. Nežiūrint realybės faktų, šie politikieriai tašo savo ir išsijuosę gina šiuos savo utopinius politinius įsitikinimus.

Net sunku ir patikėti, kad šio politinio utopinio įsitikinimo žmonės iš tikrųjų jau ir būtų tokie politiniai bukagalviai? Visų pirma, reikėtų pasitikėti daugiau demokratija, bet ne diktatūra. Vietoje purkštavus prieš demokratiją, jos vadovus, reikėtų pasistengti įžvelgti, perprasti demokratinės pasaulinės politikos toli siekiančius jėgų balanso ir taikos planus. Na ir jeigu šiandieną Europa intensyviai jungiasi federaliniu pagrindu, tai netenka nė abejoti, kads šis giliaprasmis vyksmas vyksta nebe tų pačių niekinamųjų vakarų politikų palaimos ir paramos... Kitas, ūkinis reikalas: Sibiras ir jo žemės turtai priklauso ne komunistinei Rusijai ir kiekviena pasitaikiusia proga jie gali atitekti tikriesiems jų šeimininkams... betogi, Lietuva yra jūros valstybė, ji turi puikias sąlygas parsigabenti reikiamų žaliavų iš betkurio pasaulio krašto. Tad ir statomas klausimas: kur yra pateisinamasis pagrindas tiltų statymo su okupantu, kuo yra pateisinama mūsiškių rytų politika? Tad ir tariama, kad mūsiškiai rytų politikos garbintojai ir jų akli pasekėjai gyvena tik politiniu utopiniu svaisčiojimu.

Betgi nežiūrint, kad šitokiam politiniam galvojimui nėra jokio rimto, pateisinamo pagrindo, šio rytų politikai pasitelkę inžinerinę, kampiūtrinę išmintį ir okupanto suktą veiklos taktiką, stato tiltus su okupantu. Na, ir priš daugumos valią įsitikinimus, klasta, melu, apgaule varosi išeiviją rytų kryptimi . . . Tai štai dėl ko vyksta nuolatinis erzelis, skaldymas ir skadymasis. Tai štai kur yra pati didžioji mūsų išeivijos nelaimė.

Šie aklo įsitikinimo rytų politikai ir jų pasekėjai yra taip užsiėmę, kad net negirdi, ar nekreipia dėmesio į dabartinės Rusijos disidentų įspėjiną, kas yra per vienas tas Rusijos komunizmas gyvenimo praktikoje. Dr. Štromas aiškiai liudija, ir sako, kad Rusijos komunizmas yra biaurus žiaurus ir gyvenimo praktikoje save nepateisinąs. Šią tiesą skelbia ir kiti disidentai, ypač garsiai skelbia Solženycinas. Na, ir jeigu tai mūsų tiltininkai nė vieno šių įspėjimo negirdi, tenka jiems tiesiai į ausį šaukti.

Jūs rytų politikieriai, liaukitės kasę duobę savo tautai! Liaukitės statę tiltus su tautos okupantu kėlę erzelį, skaldę išeiviją! Liaukitės niekinę demokratiją ir siekę diktatūros išeivijai ir tautai! Gana rengti koncertus, parodas ir vakarones okupanto pasiuntiniams! Liaukitės organizavę išeivijos jaunimą ir siuntę jį į Vilnių, pas okupantą pasisemti marksistinės, lenininstinės išminties, o nė lietuanistinių žinių kaip jūs kad melagingai skelbiate. Sakykite, ponai tiltų statytojai, kuo geru jūs galite pateisinti, kad ir tokį jūsų politinį išpuolį, kaip skelbimą okupanto melo. Okupantas melagingai skelbia, kad R. Kalanta būvo ne Lietuvos laisvės kovotojas, bet tik psichinis ligonis, jūs čia, išeivijoje tuojau rezonavote šį okupanto melą: skelbėte įrodinėjote, tą okupanto melą, įrodinėjote, kad R. Kalanta buvo tik naivus berniukas, nieko bendra su politiniu reikalu neturįs jaunuolis. Argi tai ne tautinės duobkasystės darbas ir įrodymas, kad jūs veikiate prieš tautos interesą!?

Maskvos planas yra aiškus, žinomas: mūsų išeivijai yra skirta susinaikinti, ir kaip matome, mes ir naikinamės . . . Šią išeivijos naikinimosi politiką paliudijo ir pats Rusijos valdovas — Kruščiovas lankymosi metu Amerikoje, pokalbyje su spaudos žmonėmis. Tik žinoma, jis nepasisakė, kad mūsų skaldymosi dirigentai sėdi Maskvoje . . . iš ten diriguoja mūsų skaidymąsi.

Esama grėsminga padėtis ir įtaigoja statyti klausimą: tarpusavio rietenos iki galutino susinaikinimo, ar v i e n i n g a s frontas prieš tautos okupantą?

Esama mūsų išeivijos apgailėtiną padėtį atstatyti įnormalias vežes yra būtina ir galima, be militariniu ir be policinių priemonių — pakanka kultūrinių, reikia tik ryžto ir proto.

Na ir jeigu tai nebus skubiai susigriebta, eliuminuoti iš organizacinės veiklos visi rytų politikos šalininkui ir jų pasekėjui, kaip tautinio reikalo kenkėjui ir nebus piktas tarpusavio erzėlis pakeistas kultūringu, dialogu, principiniu reikalų aiškinimusi, tai Maskvos planas, skirtas mūsų išeivijai, taps kūnu. Išeivijos politinis balsas reikalaujantis Lietutuvai laisvė, kaip mat bus nutildytas, išeivija, pagal planą taps tik okupuotos Lietuvos kolonija. Vaikai bus laisvai mokomi iš propagandinių vadovelių, okupanto parengtų, prisiųstų, vaikai, bus vežami atostogų į pionierių stovyklas Lietuvoje ir t. t.

Tai faktas, kad esama padėtis, piktas politinis tarpusavis ginčas, nuožmi pclemika spaudoje, ėrzėlui kelti ir jį palaikyti net ir mirusių prieš pušimtį metų kėlimas iš karsto liudyti, baigia išsemti išeivijos jėgas, skirtas tautinei misijai vykdyti, Lietuvos laisvinimo akcijai vesti. Na, ir ši pastoviai vedama vidaus erzėlio politika ne juokais kerta stiprų smūgį idėjiniam pjasišventimui, be kurio yra neįmanoma jokia organizacinė veikla. Tad ir yra gyvas ir nedelstinas reikalas atstatyti išeivijos veiklą į normalias gyvenimo vėžes: įgalinti išeiviją sutartinai, sekmingai vykdyti jai likimo pastatytą tautinės misijos uždavinį.

Be to, pavergta tauta turi ir deda dideles laisvės viltis į savo išeiviją. Šią tiesą liudija Lietuvos disidentai, kaip Dr. Štromas, A. Venclova ir kiti. Tad nevalia mums apvilti tautą, pareiga veikti, dirbti, bet ne tarpusavyje peštis, savo ribotus išteklius naikinte, naikinti. Čia pat tenka pastebėti tiltininkų skelbiamą politinį melą kad tauta visai nereikalinga išeivijos laisvinimo paramos, ji pati savo pastangomis išsivaduosianti. O kaip matome, tauta disedentų lūpomis kalba priešingai: išeivija yra tautos laisvės viltis. Kam yra naudinga šitokia tiltininkų melo politika, aiškinti jau netenka...

Nežiūrint, kad šie rytų politikai ir jų akli pasekėjai senai jau turėtų būti išeivijos garbės teismo nuteisti ir kaip tautos intereso kenkėjai eliuminiuo ir — išskirti iš organizcacinės veiklos: jų žmonės sėdi organizacijų vadovų kėdėse ir diriguoja išeivijos gyvenmą?! Tai tikra parodija! Teririzuoja jiems nepritariančiuosius jų vedamai rytų politikai, — nesutinkančius eiti jų statomais tiltais į rytus... Tad, argi tai yra ne parodoksas! Pagaliau, kas ir kokiu geru gali pateisinti esamų L. Bendruomenės vadovų ilgesį kad ir tokį veiksmą: sufabrikuotą kaltinimą prieš patriotus brolius, seses lietuvius, tiesiogiai prieš Reorganizacinę L. Bendruomenę ir jos padavimą į vietos civilinį teismą?! Šio teismo eiga vyksta jau antri metai iš eilės. Esama situacija pančioja veiklą, veikėjus, betiksliai ir benaudžiai alina savų psichkinę fizinę energiją, eikvoja finansus ir nežinia kada bus šios tragikomedijos galas. Sutelktiniai, organizacijos finansai eikvojami ne tik apsigynimui, bet ir puolimui kaltinimui: nauda tik advokatams...

Kaip matoma, išeivijos alinimasis vyksta pilnu tempu. Kas ir įtaigoja išeivijos vadovus nedelsiant imtis visų galimų, turimų priemoniu, šį tautžudišką vyksmą sustabdyti atstatyti išeivijos organizacinę veiklą į normalias vėžes. Nedelsiant užkirsti kelią okupanto pasiuntiniams mus skaldyti ir iš šono. Būtina sudaryti išeivijai sąlygas, kad ji ga'ėtų sutartinai ir sekmingai vygdyti jai likimo skirtą tautinį uždavinį, nekliudomai vesti Lietuvos laisvinimo akciją.

TAUTINIS SĄMONINGUMAS, SOLIDARUMAS IR TAUTINIS RYŽTAS YRA LIETUVOS VALSTYBĖS IR TAUTOS EGZISTENCIJOS LAIDAS!

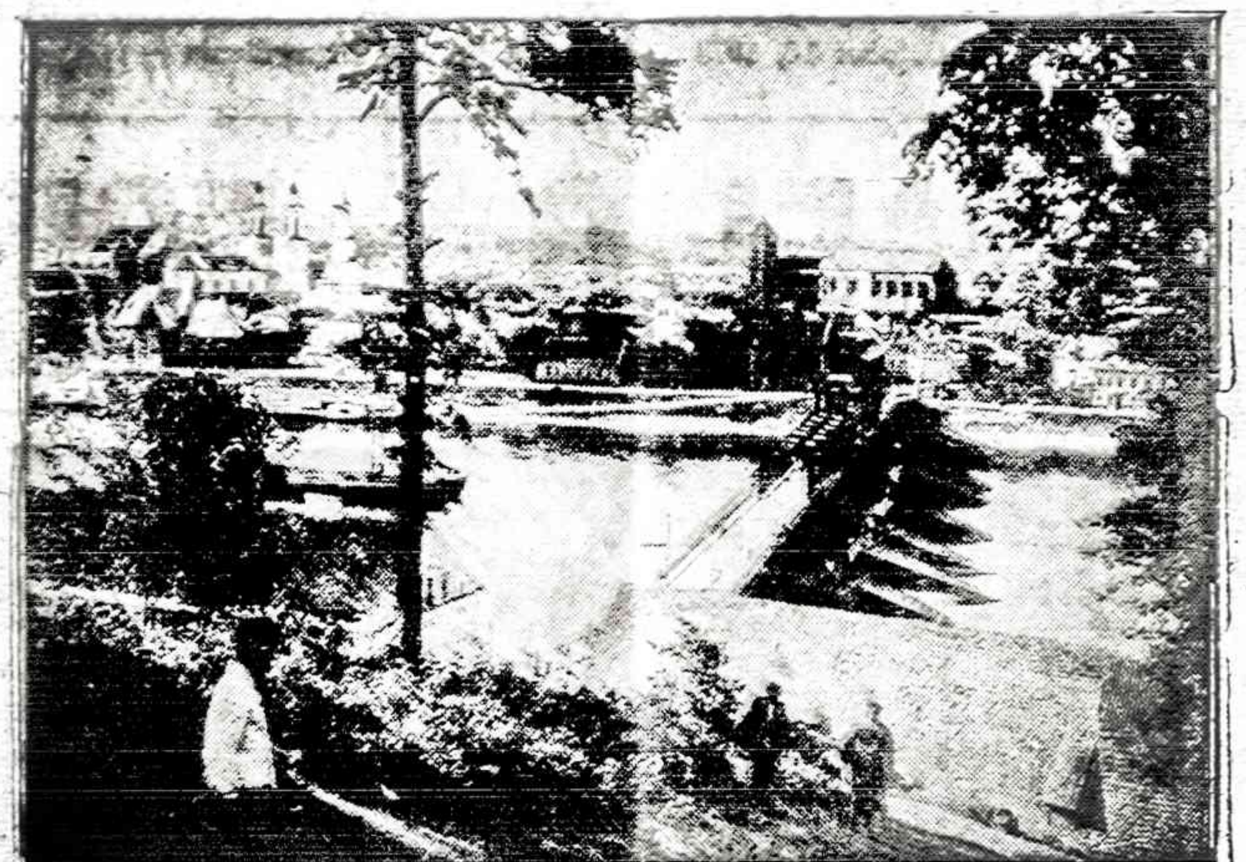

Senelis Kaunas. Čia matome senąjį medinį Aleksoto tiltą per Nemuną. Tai yra labai reta nuotrauka.

PAMOKINANTIS PAVYZDYS

Rugsėjo 25 d. ir spalio 3 d. dienraščio Draugo pirmojo puslapio skiltyse skaitėme apie Vilniaus miesto tarybinės valdžios atstovų atsilankymą Italijoje pas Pavijos miesto savivaldybininkus, bendradarbiavimo ir ryšių užmezgimo tikslais. Kaip dienraščio korespondentas pažymi, prieš Vilniaus tarybininkų viešnagę griežtai pasisakė visos didžiosos italų partijos, išskyrus komunistus. Socialistai net paskelbė griežtą protestą, kas plačiai nuskambėjo Italijos spaudoje.

Politinių jėgų atstovai skelbė, jog yra netoleruotina užmegzti ryšius su miestu, kuriame vos prieš keletą mėnesių įvyko grubus teismas prieš žmogaus teisių gynėjus. Netoleruotina priėmimas ir pagerbimas Vilniaus miesto delegatų, atstovaujančių režimą, slopinantį žmogaus sąžinės laisvę. Politinių sluogsnių įsitikinimu, Vilniaus miesto delegatai atstovauja Maskvos režimą, o ne lietuviškąjį miestą. Tokią nuomonę Krikščionių demokratų atstovas Pavijos miesto taryboje, pareiškiąs Vilniaus miesto svečiams į Paviją atvykus, kaip pažymi Draugo korespondentas.

Spalio 3 d. Draugo korespondento pranešime skaitome, jog krikščionys demokratai ir liberalai susitikime su Vilniaus delegacija visai nedalyvavo, ir kad Milano didžioji spauda iš kelių kartų komentavo viešnagę iškeldama, jog Vilniaus miestas primena priespaudą ir tikinčiųjų persekiojimą sovietų valdomuose kraštuose. Vilniuje buvo ir yra kalinami šimtai kunigų ir kitų nekaltų lietuvių už religinę veiklą, žmogaus teisių gynimą, už ištikimybę savo tautai. Tai iškeldamas Milano laikraštis "II Giornale Nuovo" nepritaria broliavimui su Vilniaus miesto maskviniais atstovais.

Italų reakcija dėl bendradarbiavimo su pavergėjo delegatais yra gyvas akibrokštas mūsiškiams, mezgantiems ryšius su okupanto pasiuntiniais, taipat ir Vilniaus Kapsuko universiteto "Lituanistikos kursų" indoktrinuotiems kursantams, kuriems Vilnius, kaip suprantame iš jų pareiškimų "Gimtajam Krašte", okupanto tautžudiškos veiklos neprimena.

Būtų labai naudinga, kad pristigusieji savos sveikos nuovokos pasektų kitų geru pavyzdžiu — pasimokytų iš italų, pasipriešinusių Pavijos komunstų bičiulystei su Vilniaus miesto tarybininkais.

M. B.

ŠAUNUS LB POKYLIS

Pagaliau, tartum kokio šauklio ragininama, lietuviška Čikagos visuomenė iš po vasaros atostogų ima būriuotis posėdžiuose, sueigose minėjimuose, na ir baliuose, banketuose, kurių skaičiuje reikia įregistruoti Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės (R) skyriaus labai šaunų, ir vykusiai praėjusį spalio 7 d. Šauliu Namuose pokylį, pajvairintą, Vytauto Baleškos orkestro puikia šokių muzika ir, svarbiausia dainininkų būrelio sudainuotomis dar negirdėtomis patriotinio ir linksmos žanro dainomis.

Dainininkų būrelį sudarė Filina Braunienė, Antanas Marma, Julija Paškevičienė, Izabelė Pocienė, Irena Pranskevičenė, Stepas Rudokas, Elena Runimienė, Teodora Serapinienė, Ignas Serapinas ir Kostas Venckus. Reikia pasidžiaugti, kad dainininkų būrelis dainavimo technika ir gražiais, švariais balsais žavėjo gausiai susirinkusius svečius, kurie nesigailėjo jiems tikrai nuoširdžių pagyrų ir katučių.

Pokylį atidarė energingi ir veiklūs Marquette Parko Lietuvių ir Bendruomenės (R) vadovai: pirmininkas Jonas Vaičiūnas ir vicepirmininkas Juozas Bagdžius, kurie pokylio įvadiniame žodyje trumpai paminėjo LB (R) Marquette Parko nuveiktus darbus. O dainininkus svečiams pristatė Ignas Setrapinas su skausmu pranešdamas, kad dainininkės Elenos Runienienės tėveliui mirus, ji negalinti dalyvauti.

Svečių tarpe pokylyje dalyvavo veik vsa Lietuvių Bendruomenės (R) vadovybė ir žymūs visuomenės vekėjai, kaip pirmininkas dr. Vytautas Dargis, kan. kun. Zakarauskas, Juškevičius, Z. Juškevičienė, dail. Tričys su ponia, inž. Edmundas Jasiūnas su ponia, Repšienė, "Laisvosios Lietuvos" buvęs leidėjas Jonas Balčiūnas, "Naujienų" redaktorius M. Gudelis, Šaulių Sąjungos Vadovybė, Spaudos Klubo būtelis ir daug, daug kitų.

Pokylį pradedant, invokaciją sukalbėjo LB (B) visepirmininkas kan. kun. Žakarauskas, osvecius vaišino skaniai pagamintais patiekalais šeimininkė Kurauskienė delikatesų krautuvės savininkė ir jos padėjėjos.

Atvirai tenka pripažinti, kad tokių darnių ir jaukių pokylių Čikagoje retai pasitaiko. Pokyliui įpusėjus, žodį tarė dar LB (R) pirmininkas dr. V. Dargis, kviesdamas visus pokylio dalyvius dalyvauti įvykstančiame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime spalio 21 d. Tautiniuose Namuose Čikagoje ir dr. Kazio Bobelio pagerbimo pobūvyje.

Y. Pr.

ĮSIDĖMĖTINA

Šiomis dienomis "Chicago Sun-Times" dienraštis paskelbė seriją straipsnių apie tariamus karo nusikaltėlius, gyvenančius JAV. Vieną iš tokių "nusikaltėlių" pristato mūsų tautietį L. Kairį ir nepateisinamu šmeižtu užmetama kaltė visiems lietuviams. Tuo reikalu mūsų spaudoje reiškiama griežtas pasipiktinimas ir protestas, kas labai teisingai daroma. Bet savo interesus giname tik tada, kai mus užkabina svetimieji. Tuo tarpu, kai T. Venclova "Akiračiuose" paskelbė savo straipsnį "Žydai ir lietuviai" ir ten parašė: — "Niekas pasaulyje nepakeis fakto, jog 1941 m. birželio pabaigoje lietuviai lietuvių minios akivaizdoje naikino bejėgius žmones... Todėl aš lietuvis, esu įpareigotas kalbėti apie lietuvių kaltę."

Kiek ir kaip buvo dėlto mūsų spaudoje prieš pasisakyta? Priešingai, tų žodžių autorius vėliau buvo pagerbtas poeto laureato vainiku!

Strigtas

KRONIKOS ŽINIOS

⊛ *Įsikūrė naujas R.LB skyrius East Chicagoje.* Skyriaus valdybą sudaro: K. Pocius, A. Degutis, V. Kaliūnas, B. Turkevičius ir K. Čiurinskas.

⊛ R. LB. Tarybos ir Centro valdybos šaukia suvažiavimą narių suvažiavimą, kuris įvyks šių metų gruodžio mėnesį, 16 d. Tautiniuose namuose. Suvažiavime dalyvauti yra kviečiami visi nariai ir svečiai, pritarią R. LB-nės veiklai.

⊛ R. LB-nės Centro valdybos spalio mėnesio posėdyje įvykusiamee X. 11 d. Dr. V. Šimaičio, centro valdybos vicep. ofise, yra užsimota, suplanuota surengti kelis platesnio masto kultūrinius renginius. Vienam šių pramatytų renginių yra sudarytas ir komitetas, ji sudaro: Kan. V. Zakarauskas Ig. Serapinas, Z. Juškevičienė.

Į planuotą kultūrinį renginį, įvykstantį sekančių metų pavasarį pramatyta kviesti menines jėgas iš Kanados. Šiuo reikalu jau yra užmegsti ryšiai su kanadiečiais scenos menininkais.

⊛ Dr. V. Dargis jau užsakė penkis stalus savo svečiams Naujienų banketą, įvykstantį š. m. spalio mėn. 29 d. puošniame Martinique restorane, 2500 W. 94 St., Evergreen Park, Ill.

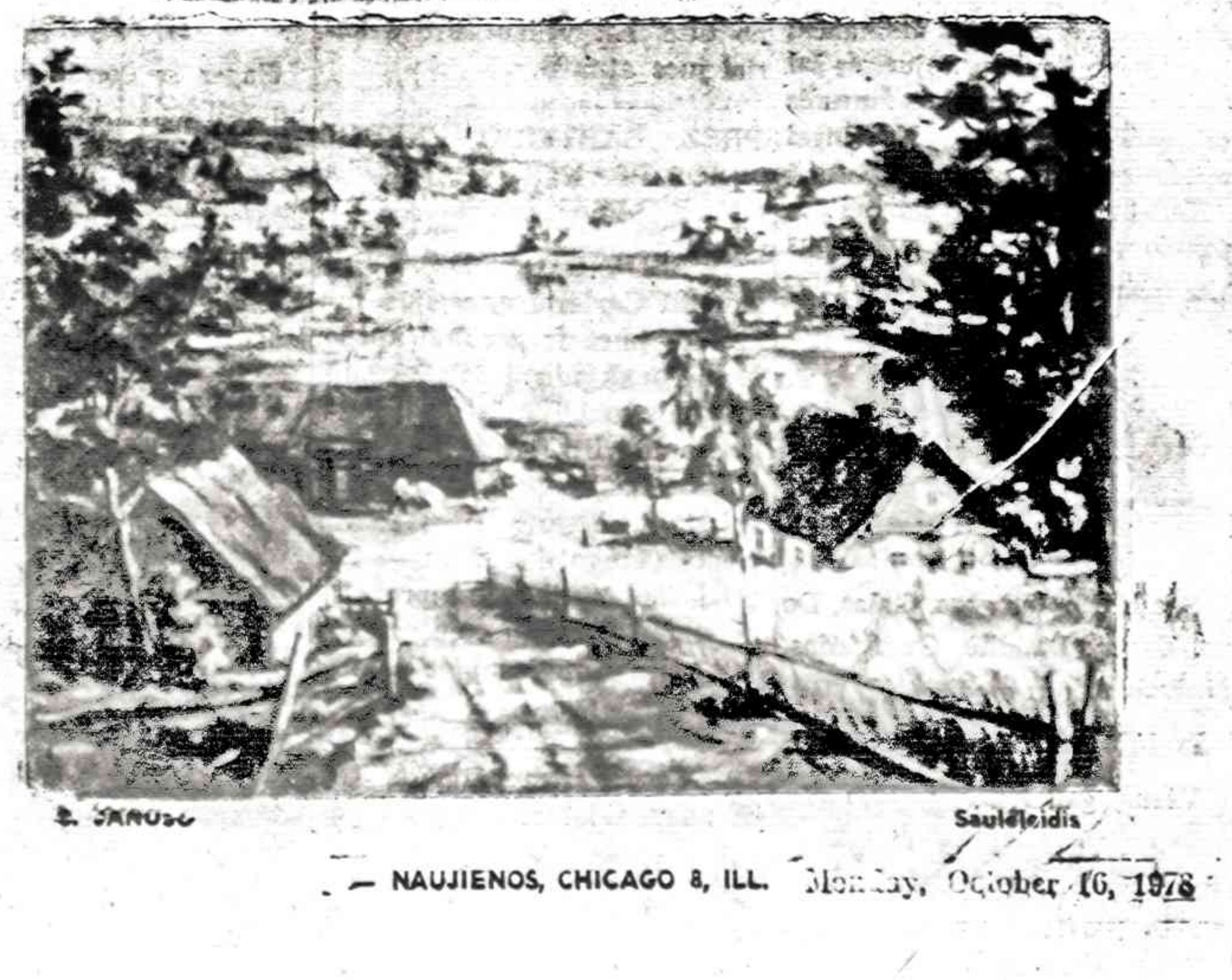

S. JANUŠ Saulėleidis

SUNKVEŽIMIAI UŽĖMĖ PLENTUS

Didieji mašinų plentai — Toll ir Freeway, šiandien pasidarė pavojingi daugeliu atvejų. Viena, kad juose perdaug didžiųjų sunkvežimių, kurių svoris paprastai yra 80,000 svarų, 40 tonų. Jie veža 3/4 prekių, t. y. daugiau negu geležinkeliai. Nors važiavimo greitis visuose steituose federalinės valdžios nustatytas 55 mylios per valandą, jie važiuoja greičiau negu 60 mylių, dažnai pralenkdami lengvąsias mašinas ir važiuoja virtinėmis vienas paskui kitą. Man teko kartą važiuoti sunkvežimių prigrūstais plentais, kai trokų padangos ir oro srovė skelia ausis, o lenkdami mašinas smarkiai supurto. Be to, tokie plentai, kur nėra sankryžų nei sustojimų, labai nuobodūs, o laikas atrodo, stovi vietoje. Šiltas drėgnas oras lygumoje kartais sudaro miražus vairuotoje nuvargusiose akyse. Daug lengviau važiuoti paprastais keliais, kur daugiau įvairumo ir įvairių vaizdų.

Greitkeliai paprastai "griovyje", nes juos tiesiant buvo supilti lyginamos žemės pilymai šonuose kelio.

Nuo 1960 metų keliuose padaugėjo dvigubai mašinų, tuo pačiu ir nelaimių, daugumoje fatališkų nelaimių susidūrus mašinoms su sunkvežimiais. Plentuose vakarais ir rytais būna miglų, ypač rudenį, kol oras normaliai atvėsta. Kai 80,000 svarų begemotai užgožė plentus, žymiai padaugėjo fatališkų nelaimių. Apie ketvirtis milijono didžiųjų sunkvežimių, sudaro pavojų gyvybei keliuose. Plentai dabar nėra saugūs ir kaskart darosi nesaugesni.

Į juos įvažiuoti rampos taip pat nėra saugios, kai greit lekią trokai nelaukia, kad tų įvažiuotum . . . Valdžios rekordai rodo, kad 7.8 procentai plentuose mirtinų nelaimių buvo dėl sunkvežimių kaltės 1975 m., o 1976 metais pašoko iki 8.9 proc., kai kitų mirtinų nelaimių buvo 2.1 proc. 1976 m. vien sunkvežimiai sudaro 17.1 proc. fatališkų nelaimių. North Carolinoje sunkvežimiai sudarė 2776 nelaimių priežastis, 14 o/o daugiau, negu kituose keliuose.

Trys milijonai sunkvežimių, kurie atlieka ilgas keliones, vairuotojai nuvargsta 8, 9 val. sėdėdami prie vairo, prisnūsta, dėl blogo oro atsitinka nelaimių. Dažniausia nukenčia lengvosios mašinos. Federalinis įstatymas leidžia vairuoti 70 valandų 8 dienas iš eilės. Bet šis įstatymas 40 metų senumo. Nuovargis ir monotonija vairuotojus kankina. Jie vartoja tam tikras piliules nuo miego. Jie turi skubėti prekes pristatyti numatytu laiku, nes dirba pagal sutartį su kompanijom.

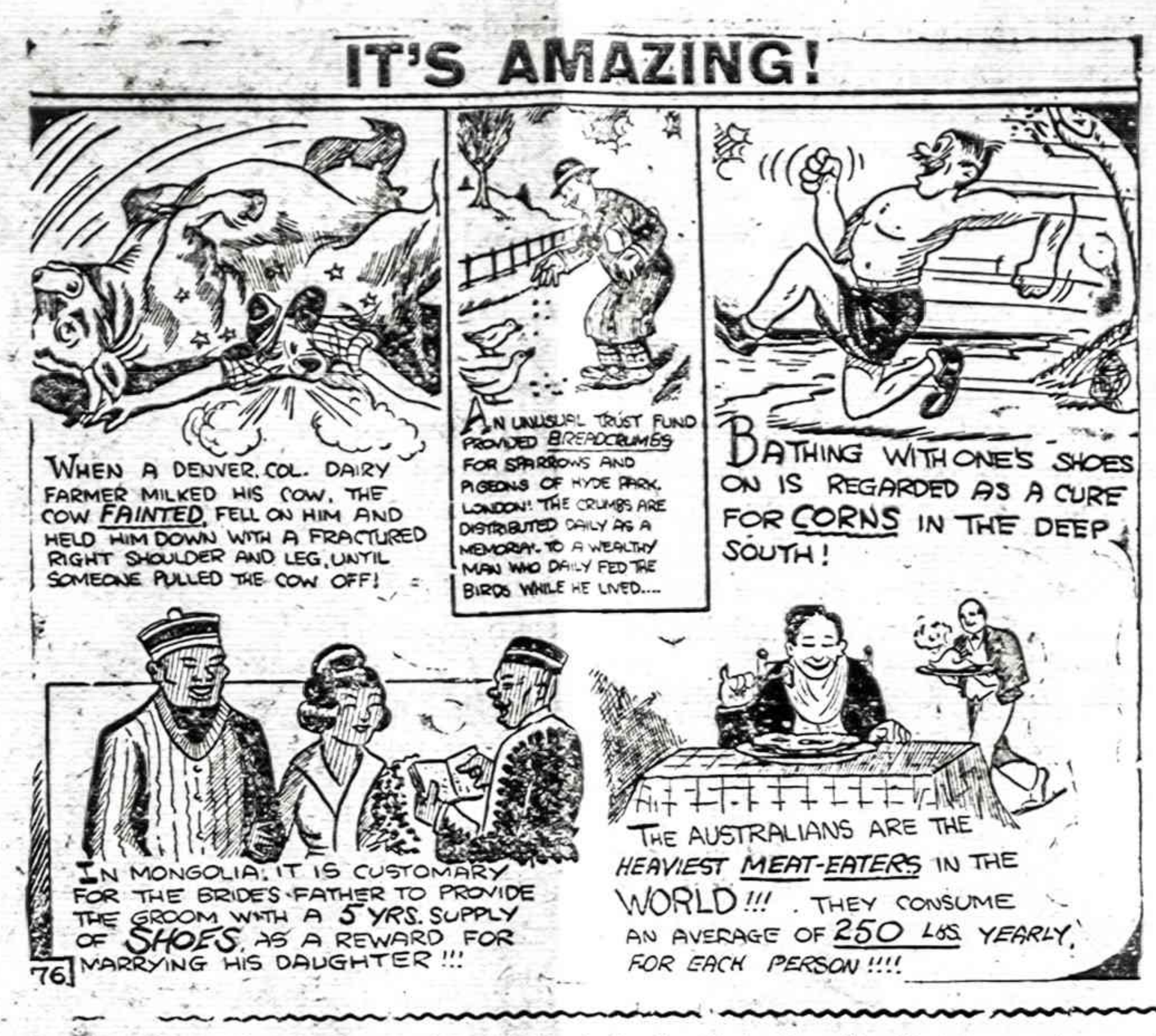

Problema plentuose, kaip dabar yra, darosi dar sunkesnė. Dėl spartesnio produktų pristatymo, norima leisti 120,000 svarų (60 tonų) sunkvežimius, bet tokie begemotai plentus greit sunaikintų. Vienas dabar pats sunkiausias 80,000 svarų trokas sugadina tiek plento, kiek 10,000 automobilių. Didžiųjų plentų (po 4 juostas) yra 42,500 mylių ir vis nauji tiesiami.

Kai kas mano, kad freeway plentu važiuoti yra tik malonumas. Taip nėra. Reikia pirma žinoti ir iš anksto nusistatyti, kur važiuoji, kiek tolumo ir kur rasi rampą išsukti. Svarbu žinoti vieną dalyką, tai kad kelias paprastai yra 4 juostų, kai kur daug daugiau. Jeigu iš ketvirtosios juostos norėsi pasisukti į pirmąją dešinę juostą, tai tau kelias bus užtvertas pervažiuoti per tris juostas. O pravažiavęs savo rampą, nesugrįši tuo pačiu keliu . . . Yra plentų, kur šakojasi, nežiūrint to, kad žalios iškabos rodo kryptį. Todėl iš anksto reikia orientuotis ir žinoti savo kelionės tikslą įkliuvus į tirštą trafiką. Plentai sudaryti viena kryptimi. Vidurį kelio skiria "medianas", perjį pervažiavimo į antros krypties plentą nėra. Išsisukti galima tiktai per tiltus, kur susieina sankryžos. Tada galima išsisukti, nes įvažiavimai ir išvažiavimai greitkeliuose yra iš dešinės pusės.

Baisi nelaimė.

Mums važiuojant iš Michigano ekspresiniu plentu, buvo didelis sunkvežimių ir mašinų judėjimas. Jie paprastai važiuoja greičiau, negu lengvosios mašinos. Jie net vienas kitą lenkia antruoju nuo dešinės keliu, bet vienas toks begemotas lenkė mašiną ir trailerio užpakalinis galas trenkė į mašinos užpakalio keirijį šoną. Mašina akimirksniu išlėkė iš kelio, atsidarė abejos durys ir iš jos iškrito lu žmonės. Mašina atsirėmė ant pakriaušės smėlio ir užsiliepsnojo. Mes važiavome dešiniąja juosta maždaug pusė bloko atsilikę nuo avarijos. Staiga stabdant mašiną, mums kita mašina vos netrenkė į užpakalį. Girdėjosi susidūrimų ir toliau nuo mūsų. Trokų stabdžiai žviegė ir girdėjosi didelis dundėjimas. Trafikas šiaip taip sustojo, o degančios mašinos dūmai virto iš pamiškės ant plento. Atrodė kaip koks pragaras, riksmas, sirenų kaukimas.

Netrukus atskubėjo policija ir ambulansas. Šiaip taip prasiskverbė pro užgrūstą kelią šoniniais pylimais. Jie skubiai paliuosavo kelią, leido pravažiuoti kairiąja puse. Mums leido išsisukti į vidurį kelio ir nuvažiavome, o kas toliau buvo, — nežinome.

Kai pagalvoji, koks šiandien automobilių antplūdis, tai benzino ir alyvos jūros sunaudojamos. Nestebėtina, kad Prez. Carteris tuo reikalu susirūpinęs. Kur nevažiuosi, visur mašinom užgrūsti keliai ir miestai . . .

Be blogųjų pusių, yra ir gerų. Kas būtų, jeigu nebūtų greitkelių? Kur tada automobiliai ir trokai dėtųsi? Nežiūrint to, kad šimtai tūkstančių (gal milijonai) geros žemės akrų iš ukio atimta plentams, ir to dar nepakanka. JAV turi daugiau auto mašinų, negu į daiktą sudėjus keletą Europos valstybių. Los Angeles, turi viena kryptimi daug plentų, New Yorkas taip pat, Massachusetts ir Viduriniai vakarai, įskaitant Chicagą. Federalinė valdžia turi įdėjusi į plentus daugiau, kaip šimtą bilijonų dolerių, kurie nesugrįžta. Plentus reikia taisyti, jie neša nuostolius, nes kaip minėjau, sunkvežimiai greit kelius sudėvi. Plentuose yra pavojingų plyšių ir duobių, kurios staiga atsiranda.

Nežinau, ką kiti motoristai galvoja apie "greituosius" plentus ir jais važiavimą, mano patyrimu nėra saugu daugeliu atvejų ir nėra didelis malonumas vairuotojui, nuolat reikia būti budriam ir saugoti kitus važiuojant.

Ar griečiau nuvažiuoji?

Kas dažnai naudojasi greitkeliais, tam gal ir nėra didelė problema, kaip pvz. Vladui Rasčiauskui, kuris visą pasaulį, net Antarktiką "išgrandęs", bet pirmą kartą važiuojančiam, tai jau kas kita. Dabar nauja gadynė, nauji keliai, miestai palikti nuošaliai. Į Floridą važiuojant 41 keliu, patekus į Atlanta, Ga. miesto trafiko maišą, užtrukdavai gerą valandą, kol išlįsdavai. Dabar plačiu vakarų miesto pusėje plentu pralėki, miesto nė nematydamas. Nereikia per Chatanoogos kalnus raitytis taip pat.

Nėra klausimo, kad galima greičiau nuvažiuoti be sustojimo šimtus mylių, bet toks važiavimas vargina ir nieko ypatingo nematai, išskyrus kelią ir triukšmą, kuris labai vargina.

Neseniai išbandžiau du kelius 63 ir 55 mylių distancijoj. Iš Chicagos į Michianą, Mich., vykome 12 keliu per Whiting, East Chicago, Gary ir Michigan City ir sukorėme 55 mylias per valandą ir 20 minučių. Grįžome U.S. 94 greitkeliu, padarydami apie 63 mylias iki Chicagos be sustojimo per 1 val. ir 30 minučių. Važiavome vietomis 60 mylių per valandą. Išėjo beveik lygiomis. Bet U.S. 94 Freeway nusuka toli į pietus, o kelias 12, eina paliai ežerą per miestelius su dažnais sustojimais prie šviesų.

Mano partneris p. Pranas Adomaitis sako, kad jis daug ko naujo pamatė: Gary plieno dirbtuves, Sandūnuose naująsias plieno dirbtuves ir pan. Sakau: ir manęs greitkeliai nevylioja.

Baigiant noriu, kad ir kiti, kurie naudojasi greitkeliais, pasakytų. Šiadien neišvengiamai su jais tenka susidurti, nes senieji keliai baigia žole apželti.

Naudojau, tik kai kurias statistines žinias iš New York Times ir iš persispausdinto iš jo Readers Digest lipeos, laidos "Raising Hell on the Highways".)

M. Šneikis

Arabai kritikuoja prezidentą Sadatą

BEIRUTAS, Libanas. — Arabų radijo stotys kiekvieną dieną kritikuoja Egipto prezidentą Sadatą už susitarimą su Izraeliu ir planuojamą pasirašyti taikos sutartį. Tuo tarpu arabų valstybės nesirengia skelbti karo Izraeliui, bet jie labai kolioja prezidentą Sadatą. Palestiniečiai nutarė jį nužudyti. Jeigu arabų valstybės galėtų, tai pirma pas keltų karą Egiptui negu Izraeliui. Be Egipto arabų valstybės nepajėgs suduoti smarkesnio smūgio Izraeliui, nes jis turi geresnius ginklus ir patyrusių karinių grupę, tuo tarpu nei Sirija, nei Libija neturi karininkų, mokančių valdyti didesnius kariuomenės dalinius.

ANBESOL® KILLS MOUTH PAIN ON CONTACT

Denture pain, toothache, cold sores, teething pain, relieved for hours.

When minor mouth pain strikes use Anbesol, the pain killer. Anbesol, with three anesthetics soothes irritated nerve endings, deadens pain. Helps prevent infection, too. Use as directed for hours of relief.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Knygos taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETĄ

NAUJIENŲ 64 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 29 dieną

Martinique Restorane

2500 W. 94th St. Evergreen Park, Illinois

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENĖ
- IR ŠOKIAI

5 valandą po pietų

Vakarienė su šampanu asmeniui 15.00 dol.

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1 - 6100

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAMI BANKETE

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.

Don't be a Born Loser!

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months, $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	$33.00
pusei metų	$18.00
trims mėnesiams	$10.00
vienam mėnesiui	$ 3.50
Kitose JAV vietose:	
metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$ 9.00
vienam mėnesiui	$ 3.00
Kanadoje:	
metams	$33.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 3.50
Užsieniuose:	
metams	$34.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tremtinių malda

Lietuvių Fronto Bičiuliai, kelių dideles ambicijas turinčių ir lietuvių laisvės kovų visai nesuprantančių paslaptingų vadukų vedami, pralaimėjo patį didžiausį mūsį. Jie laimėjo mūšį prieš krikščionis Lietuvoje, bet pralaimėjo Lietuvą. Jie laimėjo mūšį Vokietijoje, bet pasidarė labai atkaklius ir kietus priešus kitų lietuviškų politinių srovių tarpe. Jie, maitinami netiksliomis informacijomis, iš anksto, paruošė labai gudrius planus Amerikos lietuviams valdyti, bet jiems ir šitas reikalas neišdegė.

Frontininkai sugalvojo sutraukti visus Amerikos lietuvius į vieną organizaciją, paskelbti joje demokratinius principus, bet su sąlyga, kad ta "demokratija" visą laiką laikytų frontininkus pačioje aukščiausioje tos organizacijos vadovybėje. Jeigu kas nors bandytų suabejoti šiuo pagrindiniu principu, tai imtis priemonių abejojantiems pašalinti. Galima kaitalioti nuostatus, galima veikti be konstitucijos, galima klastoti rinkimus, bet negalima leisti kitiems asmenims įkelti koją į organizacijos vadovybę. Kas šiais dėsniais suabejos, ar drįs iškelti tuo reikalu kokias diskusijas, prašys paaiškinimo, tai nutarta tokį šalinti iš organizacijų. O jeigu visa apylinkė jį užstotų, tai ir apylinkę varyti laukan.

Pasirodo, kad ir šitos priemonės reikalo nepataisė. Išmestieji pradėjo ieškoti priežasčių, kodėl visus lietuvius vienyti siekianti organizacija, pradėjo lietuvius šalinti iš savo tarpo? Išmestieji susijungė, persiorganizavo, priėmė nekaitaliojamus nuostatus ir organizuotai siekia tų tikslų, kurių frontininkai nepajėgė pasiekti. Jie kitų organizacijų neardo, jų veiklos nekliudo ir stengiasi parodyti kitiems, kaip reikia lietuvius suorganizuoti. Frontininkai ir juos sekantieji Fronto Bičiuliai pradėjo niekinti reorganizuotos Bendruomenės pareigūnus. Ypatingai jiems užkliuvo kanauninkas Vaclovas Zakarauskas, kuris lietuvių labai mėgiamas ir populiarus. Jis sakė inspiruojančius pamokslus Lietuvoje, kalbėjo nepriklausomos Lietuvos radijo stotyse, o dar labiau išpopulerėjo tremtyje ir Amerikoje. Reorganizuotos Bendruomenės pirmininko Dr. Vytauto P. Dargio pagerbimo metu jis paskaitė invokaciją. Ta invokacija tapo tokia populiari, kad išpirko visus Naujienų numerius, kuriame ji buvo atspausdinta. Naujienos, pataisiusios pasitaikiusią korektūros klaidą, išpardavė visos tos dienos egzempliorius. Kad nereikėtų tos invokacijos siuntinėti, šiandien dar kartą ją spausdiname. Norime, kad kiekvienas lietuvis pamatytų ir patikrintų kokia mintis, koks sakinys yra smerktinas ir lietuviams nepriimtinas. Taip darome todėl, kad paskutiniame frontininkų žurnalo numeryje pasityčiojama iš taktą turinčio, teisingo ir lietuvių mylimo kanauninko. Prie jo kabinėjamasi be pagrindo. Idėta kanauninko fotografija, o rašinėlis pavadintas "Išniekinta malda". Tai rontininkų žurnalo redaktoriaus noras įgelti kanauninkui ir pakenkti augančiai lietuviškai organizacijai.

Kanauninko Zakarausko skaitytoji invokacija nejučiomis tampa visų tremtinių malda. Štai josios tekstas.

TREMTINIŲ MALDA

Kanauninko V. Zakarausko invokacija

"Viešpatie, Tu žinai, kad mūsų širdis slegia liūdėsys ir skausmas, dėl pavergtųjų brolių ir jų kančios. Tu matai mūsų brolių ir sesių skausmus ir ašaromis sumirkusią Lietuvos žemę, girdi jų tylias aimanas Tu matai kaip mus dažnai, plačiame pasaulyje lydi nuolatiniai pasimetimai, kurie kaip tamsūs šešėliai pridengia ten pavergtųjų viltis.

Viešpatie, Tu žinai ir mūsų dvasios negalias, kaip kartais mums sunku atsispirti, prieš tas mūsų pasišventimu ir aukos veikla, gydyti kraujuojančias pavergtosios tautos žaizdas, Plačiai praverk mūsų akis ir ausis, kad pamatytume mūsų brolių vergijos pančius ir išgirstume jų žvangėsį, kurį slopina pavergėjo melo propaganda.

Suteik teisybę mūsų pavergtai tėvynei, kurios dalia — priespauda ir nelaisvė ir kurių gyvenimas vienas ištisas kryžiaus kelias. Kaip tamsoj Tu leidai sušvisti žiburiams, taip leisk neteisybėje sušvisti Tavo teisingumui ir viltims. Ir kad mes sujungti atsakomybės ryšiu suprastume vieni kitų žodžius ir mintis ir turėtume jėgų ir drąsos ginti Tiesą, Tiesa pasaulyje yra labiausiai nekenčiama. Ji persekiojama. Jos gynėjai yra lydimi panieka ir šmeižtais . . . Jų vardas apdrabstomas melo ir šmeižto purvais, jie apspiaudomi. Juos lydi laukiniai keršto šauksmai: "Ant kryžiaus juos!"

Taip Viešpatie, ir Tu buvai paniekintas, apžmeižtas, apspiaudytas ir pasmerktas, kai skelbei ir gynei Tiesą. Tiesa laimėjo! Tu įkvėpei Apaštalą Paulių rašyti žodžius, kuriais jis drąsintų savo bendradarbį: "Skelbk (evangeliją) Tiesą. Skelbk nesiliaudamas ir kai patogu ir kai ne, bark, įspėk, ragink, bet visuomet kantriai ir mokydamas. Ateis metas, kad žmonės ims sveiko mokslo nepakęsti . . . nusigręš nuo tiesos ir vaikysis pasakas. Tačiau Tu būk visur kantrus, pakelk vargus, vykdyk . . . darbus. Tim. 4, 1-8.

Mes meldžiame Tave Viešpatie, sustiprink dr. Vytauto Dargio dvasią, kad jis galėtų kartoti kartu su Apaštalu pasakyti: "Kovojau gerai . . . Teisusis Teisėjas suteiks man teisingo atlyginimo vainiką." Palaimink ir visus tuos, kurie kovoja iškėlę tiesos kardą . . . Palaimink čia mus visus, kurie valgysime Viešpatie Tavo dovanas . . . Per Kristų mūsų Viešpatį. Amen."

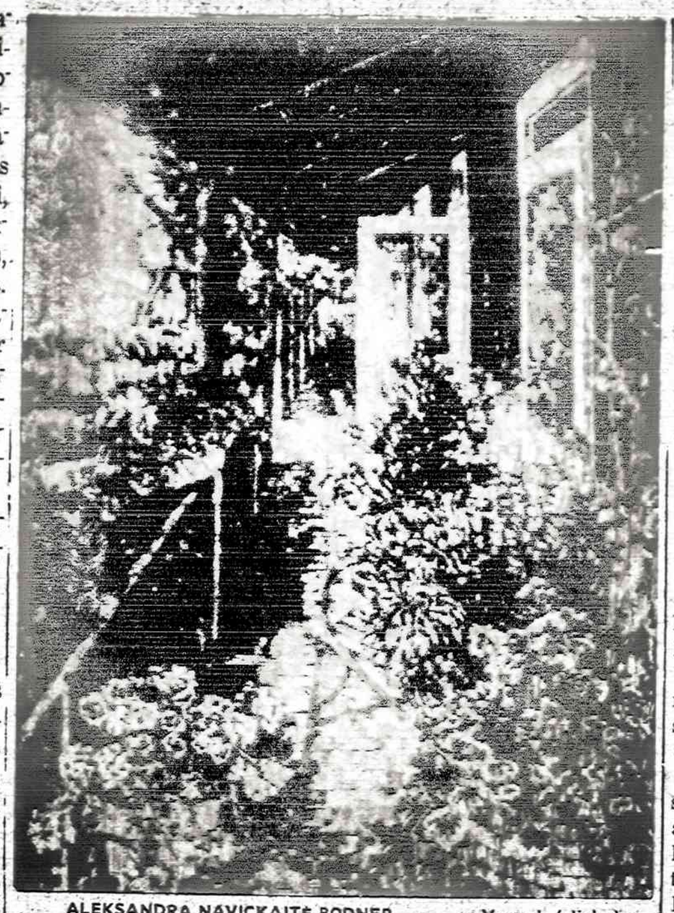

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-BODNER — Veranda (aliejus)

Penktoji laida

1930 m. spalių 25 d. Karo mokyklą baigė aktyviosios tarnybos XII-ji karininkų laidą. Taip pat tą dieną buvo išleista ir kariūnų — aspirantų V-ji laida. Tai naudodamasis 1930 m. "Kario" 48 numeriu, noriu parašyti ir apie tos laidos išletistuves.

Toj laidoj kariūnų — aspirantų kursus baigė 248 asmenys. Tai buvo viena gausingiausių iki to laiko buvusių laidų. Ji dar žymi tuo, kad joje buvo paruošta aviacijos ir inžinerijos atsargos karininkų. Be to, dar 36 vyrai pasiliko ruoštis artilerijos specialybei. Pėstininkų tarnybai buvo paruošti 184, inžinerijos — 54, aviacijos — 10, sanitarijos ir p. — 3. Tame "Kario" numeryje yra patalpinti tų kariūnų — aspirantų sąrašai, kurie baigė specialių grupių paruošimą. Tai artejant tos laidos sukakčiai, verta ir su jais susipažinti.

Aviacijos grupę baigė:

Kumpis Stasys, Keblinskas Antanas, Lešinskas Vincas, Markevičius Petras, Petruškevičius Kazys, Paliulionis Bronius, Rakzišauskas Juozas, Rinkevičius Juozas, Smolenskas Kazys ir Stančikas Juozas.

Auto grupę baigė:

Adamonis Rapolas, Bliūdžius Albinas, Černiauskas Mikas, Čiuvinskas Feliksas, De Fatria E Kastro Vladas, Glemža Rudolfas, Kindurys L. Lapėnas Valerijonas, Maknickas Vytautas, Marcinkevičius Pranas, Pažemeckas Balys, Semaška Bronius, Simonaitis Kazys ir Stankevičius Vladas.

Pionierių grupę baigė:

Abraitis Jonas, Budrius Bronius, Dragašius Juozas, Gaidelis Antanas, Ivanauskas Longinas, Liatukas Juozas, Losinskis Juozas, Metelicinas Aleksas, Mileška Albertas, Murza Vincas, Mačiulskis Nikalojus, Narbutas Kazys, Putys Tomas, Poderys Stasys, Rimkus Kazys, Radvila Vladas, Rimkevičius Andrius, Šiurna Domas ir Tauras Vincas.

Ryšių grupę baigė:

Andriejauskas Jonas, Abramikas Vladas, Bausys Julius, Bagdonavičius Žigmas, Jusius Antanas, Kanariavičius Vincas, Krišciūnas Vytautas, Kudukis Petras, Kietis Povilas, Matušaitis Kazys, Osantas Vincas, Sketeris Adomas, Stasiulionis Jonas, Sviderskis Benediktas, Saldukas Ignas, Strockis Anicetas, Spakauskas Juozas, Švegžda Jonas, Štencelis Stasys, Žyzas Vytautas ir Abukauskas Petras.

Sanitarijos tarnybą baigė Fridas Mejeris, veterinarijos — Petrauskas Kostas, chemijos — Jasaitis V.

Išleidžiant penktąją kariūnų — aspirantų laidą, anuometinis Krašto apsaugos ministeris plk. B. Giedraitis tarp kita ko, pareiškė taip:

"Jūs, aspirantai, įšeisit į mūsų visuomenės dirvą. Jūs nenutraukit tų gražių ryšių su kariuomene. Visur jūs skleiskit tą mintį, kad kariuomenė ir visuomenė yra bendra mūsų tautos šeima. Jūs skleiskit kilniąją vienybės ideją".

V. Vytenietis

JAV-BĖS — KANADA APSIKEIS KALINIAIS

CHICAGO. — Ketvirtadienį į Chicagą lėktuvu buvo atlaikinti 22 kaliniai Amerikos piliečiai, sėdėję Kanados federaliniuose kalėjimuose. Tai pirmas transportas pagal naują sutartį apsikeisti kaliniais tarp dviejų artimų kaimynų.

Kaliniai buvo nuteisti už nusikaltimus Kanadoje. Jie buvo aprengti žaliomis Kanados kalėjimų uniformomis ir iš lėktuvo išlipo su priešakyje surakintomis rankomis, ir atrodė patenkinti lipdami į autobusą, vežant į Metropolitan Correctional Center (į pataisos centrą). Kita amerikiečių 18 nusikaltėlių grupė buvo laukiama sekančią dieną, ir tuo pačiu metu iš Amerikos kalėjimų grąžinta 28 kanadiečių, nusikaltusių Jungtinių Valstybių įstatymams.

Kanados federal. kalėjimuose iki šiol buvo 178 amerikiečiai.

JAV MAŽINS MOKĖJIMUS JUNGTINEMS TAUTOMS

WASHINGTON, D.C. — Paskutinėmis prieš išsiskirstymą dienomis Kongresas priėmė amendmentas galėti nutraukti plačią mokėjimų ir įvairių pašalpų srovę Jungtinėms Tautoms, kaip penktadienį buvo pareikšta Valstybės departamente.

Išsigandę kokį impakta padarytų Amerkos atsisakymas sinansuoti pasaulinę organizaciją ir jos kelias specializuotas įstaigas, diplomatai sujudo jau vienuoliktą valandą pasukti atgal tą Kongreso akciją, bet praėjusio penktadienio vakare labai mažai vilčių besimatė, pasuktų upę atgal.

— Pašto tarnautojų unija, pavariusi savo prezidentą, patvirtino kontraktą.

L. VENCKUS

Artimoji Anglija

(Tęsinys)

Kun. J. Steponaitis, pirmą kartą sužinojęs iš pamatęs tokią didingą procesiją, nutarė išgarsinti lietuvių vardą svetimšalių tarpe. Jis pasirūpino leidimą lietuviams dalyvauti kaip atskira grupė, nesijungiant su bet kokia Manchesterio parapija. 1950 ir 1951 metais jis sukvietė į šią procesiją visus tik pasiekiamus lietuvius iš plačių apylinkių. Dalyvavo ne tik Manchesterio lietuviai, bet ir tautiečiai iš Salford, Eccles, Patricroft, Oldham, Rochdale, Heywood, Prestwich, St. Helens ir Widnes. Atvežė jis ir tuos lietuvius, kurie tuo metu tebegyveno šeimų hosteliuose, kaip Alsager ir kitur.

Procesija prasidėjo nuo miesto rotušės (Town Hall), esančios Albert Square aikštėje. Lietuvių susirinko bent keli šimtai. Moterys ir jaunesni vyrai, pasipuošę tautiniais rūbais. Laikraščių reporteriai, besisukėdami tarp įvairių parapijų ko nors naujo ieškodami, pamatę mus, tuojau apspito lyg bitės. Tai buvo pirmas kartas, kad Manchesterio angliškoji visuomenė matė lietuvius tautiniais rūbais pasipuošusius.

Esenai pajudėjus ir mūsų eilei atėjus įsijungti, liesis ir mažytas kun. Steponaitis mus iškilmingai vedė plačiomis gatvėmis. Netoli Piccadilly paradą priėmė Salfordo vyskupas ir miesto aukštieji pareigūnai. Mes nešėme šv. Kazimiero paveikslą su užrašu: "Lithuanian Association of St. Casimir". Žiūrovų minia plojo mums visą kelią, kurion t.k. gatvėn pasirodydavome.

Tos dienos laikraščiai savo vakarinėse laidose jau buvo įsidėję nuotraukas bei aprašymus apie lietuvių dalyvavimą Sekminių procesijoj. Didieji spaudos namai "Kemsley House" net per kelias savaites iš savo parodos langų vitrinų nepakeitė, bet laikė nuotraukas lietuvaičių su tautiniais rūbais.

LIETUVIŲ PAMINKLAS MOSTONO KAPINĖSE

Artėjo 1951 metai. Lietuviškoji spauda prisiminė, kad jau praėjo 700 metų nuo Lietuvojs krikšto. Tremtyje esantieji lietuviai rengėsi šią reikšmingą sukakį atatinkamai paminėti. Nenorėjome atsilikti ir mes. Kun. Steponaitis pradėjo skleisti mintį, kad ta proga Manchestero ir apylinkės lietuviai, vietos katalikų kpinėse, esančiose Mostono priemiestyje, pastatytų lietuvišką, paminklinį kryžių. Toks kryžius įamžintų Lietuvos krikšto 700 metų sukaktį ir parodytų ateities kartoms, kad čia, svetimoje žemėje, kadaise lietuviai gyveno.

Pasiūlymas gavo gyvą pritarimą. Tačiau darbas didelis ir reikalingas didelių lėšų. Buvo sudarytas Paminklinio Kryžiaus Statymo Komitetas, kuris po kiek laiko kryžiaus statymą pavedė DBLS Manchesterio skyriui. Jam tuo metu vadovavo energingas ir veiklus vyras Vladas Kupstys. Pasiėmęs talkon tautiniais rūbais pasipuošusias lietuvaites žmonių "širdims suminkštyti" (anot Kupsčio), jis važiuodavo pas kiekvieną apylinkės lietuvį, kurio tik adresą žinojo. Aukų rinkimas užtruko apie dvejis metus. Iš surinktų pinigų pirmiausia kapinėse buvo nupirktas gražus sklypas mirusiems arba mirsiantiems lietuviams laidoti. Lygiagrečiai buvo užsakytas paminklinis kryžius. Kryžiaus projektas, stilizuotų Gedimino stulpų pavidale, padarytas Juozo Šlaučiulio, dabar gyvenančio Montrealyje. Visos paminklinio kryžiaus pastatymo išlaidos siekė apie 500 svarų (sterlingų). Didžiausią sumą paaukojo ponai Bakaičiai iš Ketteringo, paskirdami po 50 svarų kryžiaus iškalimui ir tiek pat kryžiaus pašventinimo išlaidoms padengti. Kaip rėmėjai mecenatai, Bakaičiai, kryžių šventinant, buvo pakviesti būti "krikšto tėvais".

Iškilmingos kryžiaus šventinimo apeigos įvyko 1953 metais gegužės 3 d. Tam specialiai iš Romos atvyko vyskupas Vincentas Padolskis. Dalyvavo veik visi D. Britanijoje gyveną kunigai, šv. Cecilijos choras iš Skotijos ir didelė minia lietuviškos visuomenės. Iškilmės prasidėjo pamaldomis Notre Dame vienuolyno koplyčioje. Po šv. mišių vyskupas Padolskis suteikė sutvirtinimo sakramentą lietuvių vaikams ir keliems suaugusiems. Kryžių pašventinus buvo iškilminga konferencija Mostono kapinėse, o vakare Manchesterio lietuviai savo klubo patalpose aukštiesiems svečiams surengė puikų priėmimą.

KUN. VALENTINAS KAMAITIS

Netrukus po paminklinio kryžiaus pašventinimo baigėsi kun. Justino Steponaičio dienos Didž. Britanijoje.

Vyskupui Padolskiui tarpininkaujant, jam buvo sudarytos sąlygos išvykti į JAV-bes. Apleido jis savo "anglikonus" 1953 m. liepos 16 d. išplaukdamas greičiausiu pasaulyje laivu "United States", prieš tai atsisveikinęs su visais parapijiečiais, kurie jam surengė gražias išleistuves.

Tose išleistuvėse dalyvavo ir naujai mums paskirtasis kapelionas, kunigas Valentinas Kamaitis. Įstojo jis kunigų seminarijon karui pasibaigus, Eichstadte, Bavarijoje, bet kunigo šventimus priėmė Maynooth, Airijoje, 1953 m. birželio 21 d. Iš karto buvo apgyvendintas vienuolyne Patricroft, prie Eccles miesto, bet už kelių savaičių buvo priskirtas prie St. Chad's parapijos, kurioje gyvena daug lietuvių. Ten jis ir dabar tebėra.

Kaip ir anksčiau, lietuviams pamaldos laikomos du kartu mėnesyje: pirmą mėnesio sekmadienį Notre Dame koplyčioje, trečiąjį mėnesio sekmadienį St. Mary's bažnyčioje Eccles, Seselių koplyčioje maldininkų visuomet susirinkdavo daugiau, be to ir daug seselių visuomet dalyvaudavo. Į Eccles pamaldas ne visiems buvo lengva atvykti, turint mintyje, kad mažai kas iš lietuvių tuo metu turėjo savo automobilius. Važinėdavome autobusais.

Kun. Kamaitis, toliau nuo Manchesterio esančias lietuvių kolonijas negalėdavo dažnai aplankyti, nes turėdavo gauti savo viršininko klebono sutikimą, kas nevisuomet pasisekdavo.

(Bus daugiau)

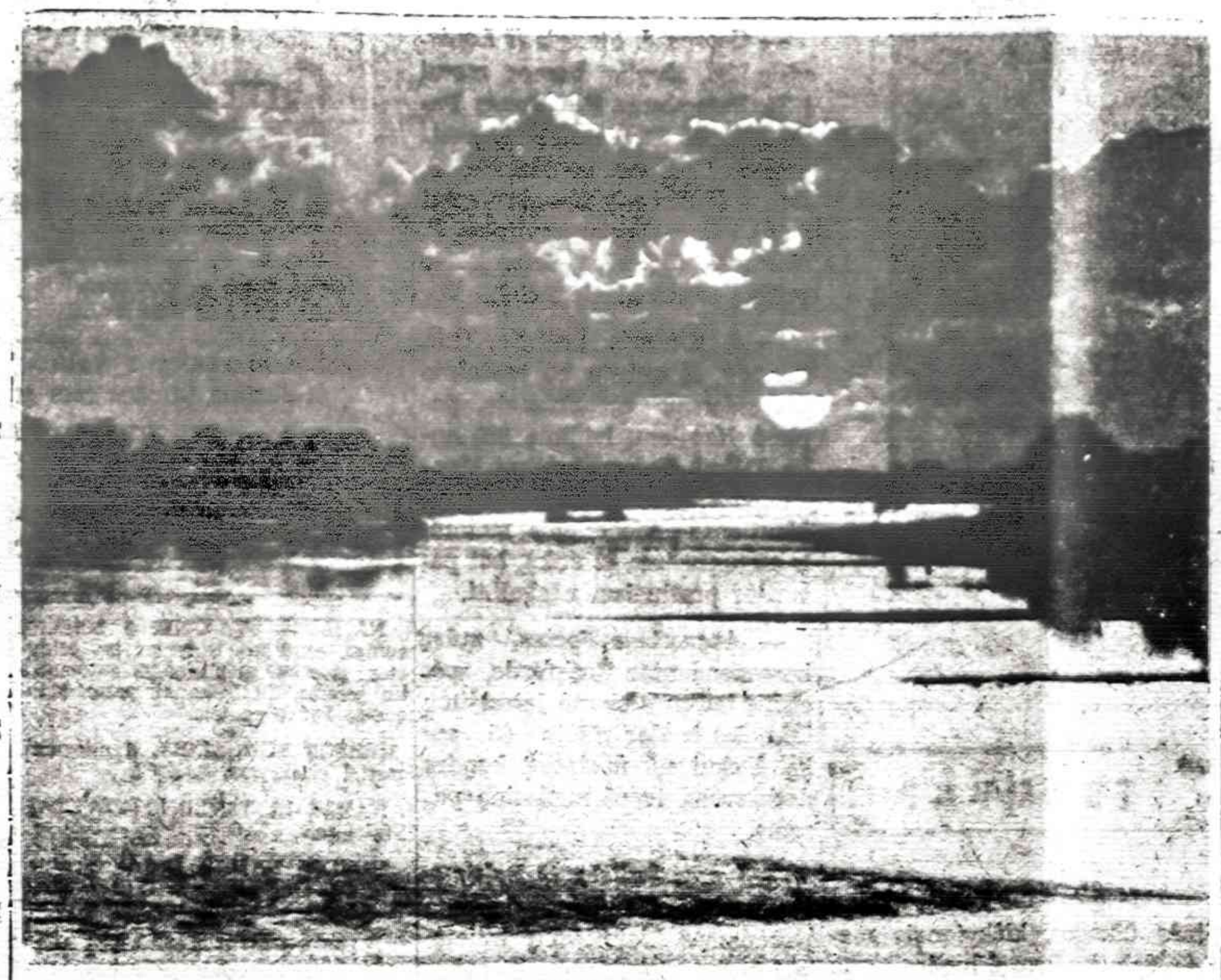

Kuršių marios

DOC. JONAS UMBRASAS

PIRMOJI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA

Prieš 70 metų Vilniuje buvo atidaryta Pirmoji lietuvių dailės paroda. Šis įvykis buvo akstinas lietuvių nacionalinės dailės plėtotei.

Parodos iniciatoriai ir rengėjai buvo jauni, dar tebesimoką arba pradedą savarankiškus meninės veiklos žingsnius lietuvių dailininkai: P. Rimša, A. Žmuidzinavičius, M. K. Čiurlionis. A. Jaroševičius ir kt. Dauguma jų buvo valstiečių vaikai, gerai pažinojo liaudies gyvenimą, jos vargus ir rūpesčius. Nuo vaikystės juos veikė kylančio lietuvių tautos nacionalinio išsivadavimo nuotaikos. To judėjimo idėjos, siekiai ir lūkesčiai tapo svarbiausia jų pasaulėžiūros dalimi, paskatino juos skirti visas jėgas gimtojo krašto kultūros ir meno plėtotei.

Yra žinoma, kad realios sąlygos viešai lietuvių kultūrinei veiklai atsirado tik po 1905 metų revoliucijos. Pradėta viešai leisti lietuvių laikraščius, kūrėsi įvairios visuomeninės ir kultūrinės organizacijos, buvo steigiamos mokyklos, rengiami mėgėjų spektakliai ir pan. Tuo metu į viešą lietuvių kultūrinį gyvenimą įsijungė ir dailininkai.

1906 m. pradžioje skulptorius P. Rimša paskelbė "Vilniaus žiniose" straipsnį, kuriame išdėstė Krokuvoje besimokančio lietuvių jaunimo sumanymą įkurti lietuvių dailės mylėtojų draugiją. Jauni menininkai tikėjosi, kad naujoj organizacija suvienys išsklidusius po įvairias Europos šalis lietuvių dailininkus ir padės jiems užmegzti glaudesnius ryšius su gimtuoju kraštu. Tuo metu lietuvių dailininkų — tebesimokančių ar baigusių — buvo labai nedaug. Gyvendami svetur, kai kurie jų nejučiomis pasiduodavo asimiliacijos įtakai. O siekiant gimtąją kultūrą ir meną, buvo reikalinga kiekviena pajėga, kiekvienas didesnis ar *mažesnis* talentas.

Be to, organizuodami dailės draugiją, jaunieji dailininkai tikėjosi sulaukti iš visuomenės materialinės paramos savo studijoms ir kūrybiniam darbui. Šis tikslas taip pat buvo aktualus, nes dauguma to meto lietuvių menininkų, ypač besimokantieji, labai skurdo.

Numatydamas draugijos organizavimo sunkumus, P. Rimša teme pat straipsnyje pasiūlė pirmiausia surengti lietuvių dailininkų kūrybos parodą. "Kas galima — negalima, — rašė jis, — bet visuomet būtų galima surengti mums lietuviams dailininkams, skulptoriams ir tepliorams, Vilniuje, mūsų sostapilyje, parodą... Tam mielai pritaria Vilniaus lietuviai, reikale padėtų. Čia užkviestume ir kaimo drožikus, kur galima užtikti gana originališkų darbų" ("Vilniaus žinios", 1906 Nr. 63).

Abiems pasiūlymams gyvai pritarė ne tik dailininkai, bet ir daugiau lietuvių visuomenės narių. Antai gydytojas D. Bukontas iš Zarasų, aukodamas lietuvių dailės parodos organizavimo reikalams 100 rublių, rašė: "Reikia parodyti visuomenei mūsų talentų vaisius, t. y. talentingų lietuvių darbus, idant (...) visuomenė pamatytų ir atjaustų dailės grožybę, pastebėtų ir suprastų talento reikšmę, dalyvaujant mūsų kultūros plėtojime. O šito negalima padaryti be lietuvių dailės parodos, kuri turi būti surengta prieinamoje mūsų visuomenei vietoje, kaip va Vilniuje" (Vilniaus žinios", 1906, Nr. 226). Toks pritarimas dailininkų sumanymui skatino juos neatidėliojant imtis darbo.

Kaip tik tuo metu iš Paryžiaus į Lietuvą sugrįžo tapytojas Antanas Žmuidzinavičius, kuris tuoj pat entuziastingai pradėjo organizuoti pirmąją lietuvių dailės parodą. Jo iniciatyva Vilniuje buvo sudarytas "Lietuvių dailės parodos komitetas", kuris rinko iš visuomenės parodos įrengimui reikalingas lėšas, ragino lietuvių dailininkus ir liaudies meistrus siųsti į parodą savo kūrinius.

Surengti dailės parodą ano meto sąlygomis buvo nelengva: nebuvo tinkamų patalpų, stigo lėšų, patyrimo. Tačiau rengėjų ryžtas ir entuziazmas nugalėjo sunkumus. 1907 m. sausio 9 d. (senuoju stiliumi — 1906 m. gruodžio 27 d.) Vilniuje, Antakalnio gatvėje esančiuose P. Vileisio rūmuose (Lietuvių kalbos ir literatūros institutas) buvo iškilmingai atidaryta Pirmoji lietuvių dailės paroda. Atidaryme kalbėjo parodos komiteto pirmininkas dr. J. Basanavičius, lietuvių dailininkus sveikino įvairių įstaigų ir organizacijų atstovai.

Paroda užėmė 6 kambarius (antrame rūmų aukšte), buvo eksponuota daugiau nei du šimtai dailės kūrinių ir arti pustrečio šimto liaudies meno pavyzdžių. Demonstruodami greta savųjų darbų auksarankių kaimo meistrų kūrinius — audinius, juostas, prijuostes, medžio drožinius ir kt., jauni lietuvių dailininkai pabrėžė savo kūrybos ryšį su liaudimi ir jos menine kultūra, parodė savo pastangas plėtoti tos kultūros tradicijas. Deja, iki mūsų dienų išliko tik nedidelė dalis parodoje buvusių dailės darbų. Žinių apie ją suteikia tuometinės spaudos atsiliepimai, viena kita nuotrauka.

Pirmosios lietuvių dailės parodos eksponatai — daugiausia nedideli, kuklūs pradedančių jaunų dailininkų darbai. Juose ryškėjo gražūs siekiai ir užmojai, bet dažnai stigo meistriškesnės formos, tikslesnės išraiškos.

(Bus daugiau)

• Daugumas alfabeto raidžių amžių bėgyje yra pasikeitusios, išskyrus raidę "O". Ji tokia pat buvo finikiečių alfabete 1300 m. prieš Kristaus gimimą.

• Memokša kelia klausimus, į kuriuos mokyti vyrai atsakė prieš tūkstančius metų (Gouthe).

Maple Applesauce Muffins

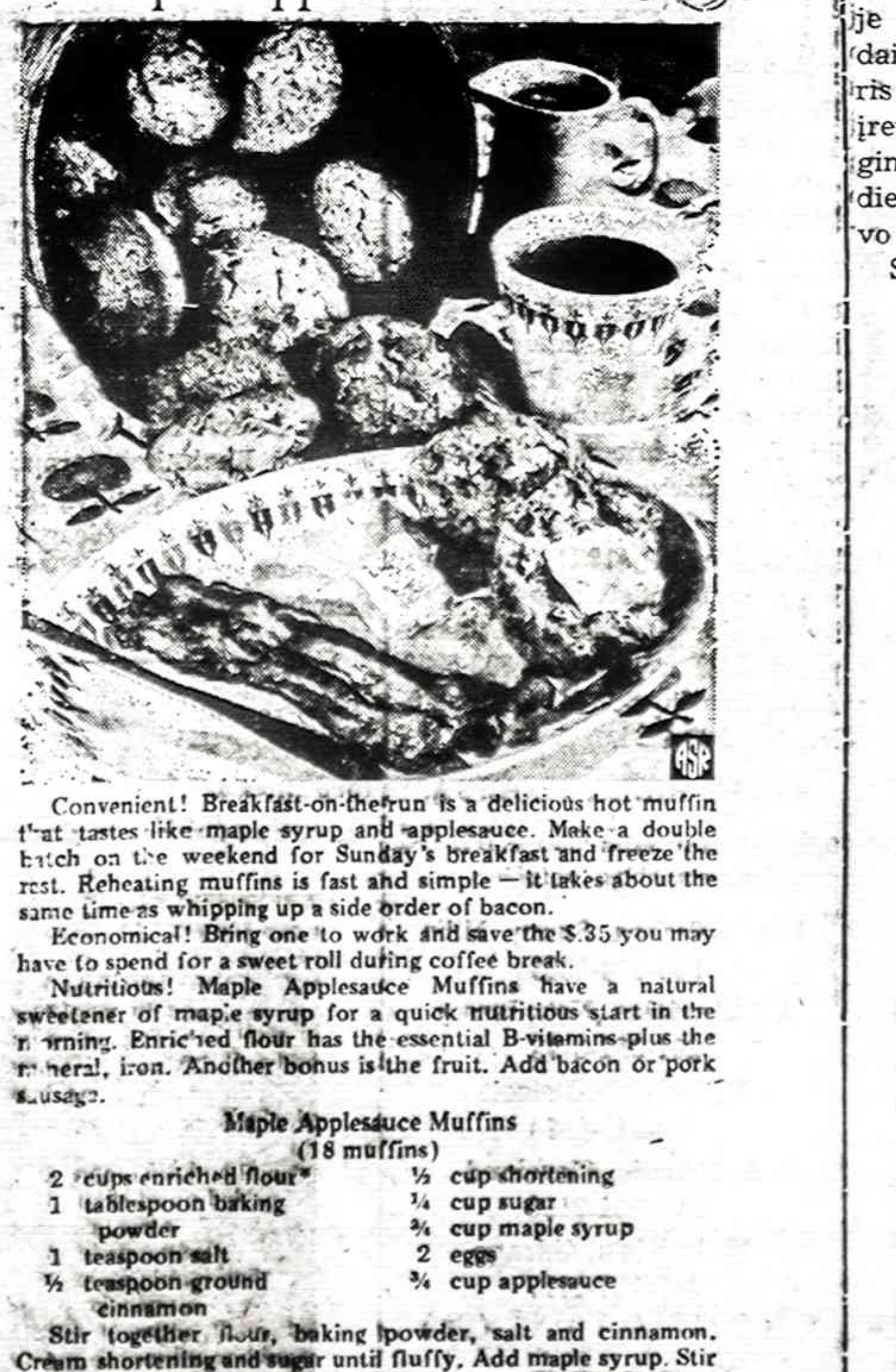

Convenient! Breakfast-on-the-run is a delicious hot muffin that tastes like maple syrup and applesauce. Make a double batch on the weekend for Sunday's breakfast and freeze the rest. Reheating muffins is fast and simple — it takes about the same time as whipping up a side order of bacon.

Economical! Bring one to work and save the $.35 you may have to spend for a sweet roll during coffee break.

Nutritious! Maple Applesauce Muffins have a natural sweetener of maple syrup for a quick nutritious start in the morning. Enriched flour has the essential B-vitamins plus the mineral, iron. Another bonus is the fruit. Add bacon or pork sausage.

Maple Applesauce Muffins
(18 muffins)

2 cups enriched flour*	½ cup shortening
1 tablespoon baking powder	¼ cup sugar
1 teaspoon salt	¾ cup maple syrup
½ teaspoon ground cinnamon	2 eggs
	¾ cup applesauce

Stir together flour, baking powder, salt and cinnamon. Cream shortening and sugar until fluffy. Add maple syrup. Stir in eggs and applesauce. Mixture tends to curdle. Stir in flour mixture. Fill greased muffin cups 2/3 full. Bake in preheated 375° F. oven 20 minutes.

*Spoon flour into dry measuring cup; level. Or follow directions on bag.

In today's "do-it-yourself" world, the amateur decorator or the professional too, for that matter, is turning increasingly to "turnings"—or architectural spindles as they're known in the trade—to provide innovative and imaginative touches in the home.

Architectural spindles—yes, they're the same products which used to be known as balustrades in staircases—now are available in a variety of sizes and styles. But the sky's the limit when it comes to the decorative uses to which they're now being put.

Architects, interior designers and "do-it-yourselfers" find the spindles a versatile, stylish and inexpensive way to add character to a house or office, indoors or out.

Spindles are being used as candle holders or lamp bases, as room dividers, screens and valances, or as legs for coffee tables, [illegible] for bookcases

Sawn in half, they are being mounted on walls and doors as decorative elements, used as plant holders or as grille elements.

E. A. Nord Co., Everett, Wash., the world's largest manufacturer of architectural spindles, produces these decorator items in nine different styles, three different thicknesses and in heights from 7½ inches to eight feet.

The spindles are made of selected western woods, turned on hopper-fed lathes, sanded to a smooth finish then shrink wrapped in clear, protective plastic. A brochure on spindle characteristics and ideas for [illegible]

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet ketvirtd. 5—7 val. vak
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Support) ir t. t.
Val. 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 al. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE, CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (namų)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— [illegible] Naujienas, prašome [illegible] adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI
• • •
"Palaiminti, kurie nematė ir įtikėjo". — Jono 20:29.
Dabar dar tamsu, kol dar neužtekėjo Teisingumo Saulė, kuri apšvies ir savo spinduliais išgydys pasaulį ir pašalins visas abejones, baimę ir nesusipratimus. Todėl dabar Viešpats reikalauja tikėjimo ir žada atlyginimą ir palaiminimus tik tiems, kurie gerais darbais parodo savo tikėjimą. Mes gyvename tikėjimu, o ne regėjimu ir stengiamės laimėti aukštąjį atlyginimą, kurį matome tik tikėjimo akimis. Mes esame paklusnūs Tam, kuris kalba iš dangaus, kurio balsą dabar tik nedaugelis girdi. Bet tie, kurie dabar yra paklusnūs ir eina jo pėdomis, gauna didesnių ir gausesnių palaimų, o netolimoje ateityje bus išaukštinti ir gaus garbę, šlovę ir nemirtingumą, ir dalyvaus su pagarbintuoju Kristumi jo karalystėje.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

BENDUOMENĖS VAGOS

(Atkelta iš 2 psl.)

A. ABRAITIS

(R) LB BRIGHTON PARKO APYLINKĖS PIKNIKAS

1978. 9. 3. O. Bruzgulienės parke, (R) LB Brighton parko apylinkės piknikas labai gerai ir gražiai pavyko. Diena pasitaikė labai graži, svečiai jau pradėjo rinktis prieš 12 val. Atvyko iš Chicago ir jos apylinkių, Cicero, E. Chicagos, Lombard ir kitų vietovių. Tas gausus rėmėju ir svečių atsilankymas į šį rudens pikniką, kuriems net stalų ir užkandžių pritrūko, bet vistik nesiskirstė ir troškulį gaivinant, prie geros pono K. Venckaus muzikos, šoko, dainavo kaip viena bendruomenės šeima iki vėlumos. Kadangi (R) LB Brighton parko apylinkės suruoštą gegužinę aplankė tiek daug svečių, rėmėjų ir bendradarbių, kurie savo gausiu atsilankymu dar kartą parėmė ir pritarė mūsų vedamai kovai prieš okupantą ir jo visokius agentus, tiltų statytojus, bendradarbiautojus ir tautos išdavikus-slapukus-šmeižikus, kurie savo spaudoj šmeižia mūsų kovotojus dėl pavergtos Lietuvos laisvės atgavimo. Tai vis okupanto nusigyvenusių agentėlių darbeliai, kad jie be šmeižtdami ir nesąmonių primelavę apie mūsų brolius ir seses, bijosi net savo pavardę pasirašyti. Šis gausus piknikas aiškiai įrodė liet. visuomenės pritarimą (R) LB Brighton parko apylinkės vedamai veiklai. Kitas didelis įrodymas, tai Tautos šventės minėjimas suruoštas Šaulių Namuose, 1977.9.18 kur prisirinko pilna salė svečių ir rėmėjų ir jie savo gausiu apsilankymu ir aukomis aiškiai parėmė mūsų veiklą.

Visi atsilankiusieji buvo labai patenkinti tai dienai pritaikinta programa. Tai parodė savo gausiais plojimais. Prieš ruošiant šį minėjimą, atsirado tam ir priešų, kurie darbavosi kiek tik galėdami atkalbinėdami žmones prie bažnyčios, tavernose ir gatvėse begaudydami moterėles, senelius, kad tik neitų į Tautos šventės minėjimą, kurį rengia (B) LB Brighton parko apylinkė ir kuriai vadovauja A. Abraitis. Tai šių kelių neprotaujančių agentų darbai, kurie žemina lietuvio vardą ir neturi daugumos pritarimo ir pasitikėjimo.

Didelė padėka ir didelis ačiū visiems pikniko patarnautojams, kurie taip sąžiningai aptarnavo svečius visą dienelę be jokio pokilsio ir atlyginimo. Virtuvės patarnautojams: I. Pocienei, J. Paškevičienei, P. Eigeliui; baro: P. Beinorui, A. Kasperui, A. Marmai, V. Pociui ir visiems kurie kuo nors pagelbėjot. Ponėkos: E. Petkūnui, M. Karosienei, I. Pranskevičienei. P. p. Blekiams už didelę paramą, dovanas; Už bilietų platinimą p. p. Bagdžiuvienei, Čiurinskienei, P. Sebastijonienei, P. Venclovienei. Laimės dovanas įteikė V. Pocius, P. Padvaiskas, na o prmininkas A. Abraitis visur ir visiems pagelbėjo. Tat dar kartą visiems ačiū už viską.

Apylinkės valdyba.

° ° °

V. Šilas savo žniose Nr. 18, 1977 m. spalio mėn. rašo netiesą, kad (R) LB bando bendruomenės apylinkę. Ją suskaldė LB registruotos Connnecticut state vadai, laužydami LB įstatus ir norėdami primesti savo vienos politinės partijos valią visai lietuvių išeivijai. Taip pat jis rašo netiesą, kad (R) LB veikia nelegaliai. Ji yra ragistruota Illinois ir kituose statuose, už tat legali, kai tuo tarpu LB tėra registruota tik Connecticut state it jos veikla kaipo organizacijos Ilinois state yra nelegali.

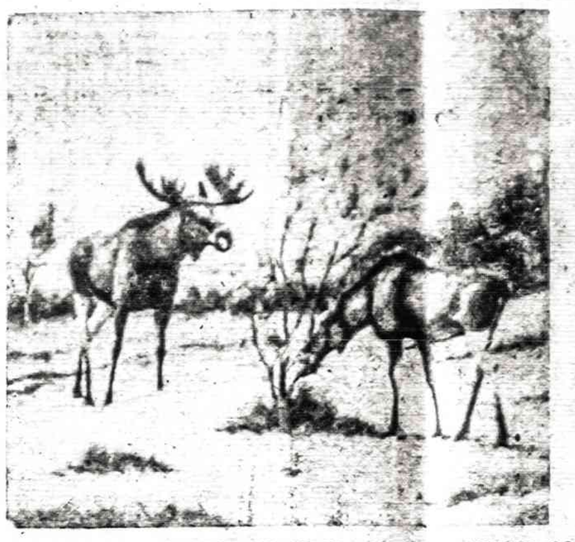

TRUMPAI

— *Mary ir Pius Zalnis iš siaurinės Čikagos*, kiekvienais metais dalyvaudavo Naujienu metiniame bankete. Šiemet dėl su sidėjusių aplinkybių bei dėl sveikatos stovio jie negalės dalyvauti, todėl prisiuntė penkias dešimt dolerių auką, linkėdami Naujienoms geros sėkmės o banketo dalyviams linksmai praleisti sekmadienio popietį. Ta proga jie pratęsė savo prenumeratą ir atsiuntė penkinę už laimėjimų bilietėlius. Dėkui. Banketas bus spalio 29 d. Martinick restorane. Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir vietas galimai veikiau rezervuoti iš anksto grupėmis ar pavieniai.

— *George J. Stungis iš Louisville,Ky.*, išvyko žiemos metui į St. Petersburg, Fla. Jonas Papeliučka iš St. Petersburg apsigyveno Gulfport apylinkėje. S. Dagys iš Beverly Shores žiemai grįžo į Gage Parko apylinkę. P. Varis iš Chicagos priemiesčio grįžo į Santa Monica, Cal.

— *J. Bitneris. LaSalle, Que.* Canada, iš anksto be raginimo pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą $10 auka. Dėkui. Taip pat dėkui Montrealio tautiečiui, užsisakiusiam Naujienas vieneriems metams ir atsiuntusiam $2 auką, bet pavardės prašiusiam neskelbti.

— *Augustinas Pocius*, mūsų korespondentas Rockforde, specialiu laišku atsiuntė laimėjimų šakneles ir dar ridėjo $5 auką. Dėkui už nuolatinį bendra darbiavimą ir už nuolatinę paramą.

— *Juozas Patlaba iš Baltimorės* parėmė Naujienų leidimą paimdamas laimėjimų bilietėlius ir dar atsiųsdamas $5 auką. Dėkui.

— *Dėkui K. Gurskiui iš Gulfport* apylinkės, St. Petersburg, Fla. už paramą Naujienoms paimant laimėjimų lapelius ir ta proga atsiuntusiam $10 auką. Taip pat dėkui Vytautui Vaitoniui iš Marquette Parko už ta proga pridiųstą $3 auką.

— *Diana M. Bružaitė iš Chicagos* pietvakarių, baigusi John Marshall teisių mokyklą, priimta į advokatų sąjungą. Ji atidarys savo kabinetą. Ji yra baigusi McCauley aukšt. mokyklą ir Illinois universitetą.

— *Nancy Valentinaitė ir Antanas Pulis iš Chicagos* pietvakarių studijuoja Illinois universitete, Carbondale, Ill., siekdami magistro laipsnių Pirmuosius metus ten studijuoja Petras Petraitis iš Willow Springs, Ill.

— *Edvardas L. Bubnys iš Marquette Parko* baigė ekonominius mokslus daktaro laipsniu Illinois universitete, Urbanoje.

— *Žiburio lituanistinė mokykla* Detroite yra įsteigusi lietuviškai nemokantiems klasę. Pamokos būna šeštadieniais nuo 8 ryto iki 1 val. popiet. Dar galima registruotis pas ponią Eleonorą Grigaitienę tel. 1-453-8614, arba pas Tėvų komiteto pirm. Antaną Grigarą, tel. 268-0585, gi darbo arba dienos metu 497-0428.

— *Albertas Zakarka išrinktas* Lietuvos vyčių 112 kuopos Čikagoje pirmininku Albertas Dagis — vicepirm., Alicija Cekanor — ižd., Sofija Nieminski ir Elizabeth Bozek — sekr., Estelle Rogers ir Dolores Vainauskaitė kontrolei, Binkus ir Krivickas —tvarkdariais kan. Vaclovas Zakarauskas-dvasios vadu.

— *Los Angeles Balfo Labdaros* Balius įvyks lapkričio 4 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero salėje, :.30 val. vak. Programoje dalyvauja sol. Janina Čekanaus kienė ir Raimonda Apeikytė. Bus duodama puiki vakarienė su vynu. Gros geras orkestras. Įėjimas auka $12.50, pensininkams ir moksleiviams $2. Prašom stalus užsisakyti iš anksto pas dr. B. Raulinaitienę 393-5833, A. Mitkevičių 662-6413 ir Pažiūrą 714-533-4284.

SUNNY HILLS, FLORIDĄ,

aplankysime lapkričio 4, 5 ir 6 d. Infromacijas suteiks:

Vyt. Beleckas, Sunny Hills
904-773-3333

J. Zubavičius, New Jersey
201-381-3198

D. Dulaitis, Detroit
313-549-6878

J. Mikonis, Cleveland
216-631-2190

M. P. Kiela, Chicago
312-737-1717

(Pr.)

• Texas valstijoje yra daugiausiai AM radijo stočių, net 287.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandisę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimu kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premija. Be abejo, atsiras ir dauglau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol. _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3328
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. – 778-5374

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 % a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7¾%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

REAL ESTATE.

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

NAMAS — SVAJONĖ: 3 butai, 4 vonios, centrinis šildymas ir šaldymas, atominė slėptuvė, 3 automobilių garažas, du balkonai, patio. Marquette Parko centre.

MŪRINIS BUNGALOW, 3 miegami, gražiai užlaikytas, $34,000.

NAMAS IR TAVERNOS - SVETAINĖS biznis. $80,000.

MŪRINIS NAMAS. Didelė taverna, apie 200 svečių salė, 2 butai po 6 kambarius. $85,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-787

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

DABAR, NE RYTOJ!
2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas, apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.
MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui Luksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke, aukšta kokybė, $50,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
NAUJAS 6 kamb. namas į vakarus, kur grynas oras ir arti Čikagai. Pigus, $53,500.
VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

Atsiminimų Skirsneliai

atspausdinti

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo parašta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

Su legališkomis formomis

Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj. Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

Užsakymus su Money orderiu siusti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill 60608.

— *Filisterių Skautų Sąjungą* kviečia visuomenę atvykti į trijų veiklų pastatymą, ir kuris įvyks lapkričio 11 d., 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programą išpildys aktorius Jonas Kelečius iš Čicagos šioje programoje taip pat dalyvaus aktorius Algis Žemaitis.

• Prez. McKinley pirmasis iš prezidentų važiavo automobiliu 1899 metais.

No. 107

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Reikalingas prižiūrėtojas

Ši bendrovė ieško prižiūrėtojo, kuris prižiūrėtų mašinas dirbtuvėje.

Kreiptis į 9633 So. Cottage Grove tarp 9 val. ryto ir 3 po pietų.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

Brighton Parke išnuomojamas 4 kambarių butas su apšildymu, suaugusiems, be vaikų. 1-me aukšte. Susitarimui skambinti vakarais 376-6305.